

Kommuneoplysninger			2
Forord			3
Ledelsespåtegning			4
Revisorpåtegning	5	-	6
Politisk organisation			7
Administrativ organisation			8
Kommunens vision, mission og værdier	9	-	10
Kommunens økonomiske styring			11
Anvendt regnskabspraksis	13	-	19
Generelle bemærkninger	21	-	24
Udvalgsberetning og bemærkninger:			
Økonomi- og Planudvalget	26	-	31
Teknik- og Bygningsudvalget	32	-	39
Klima- og Miljøudvalget	40	-	45
Børne- og Undervisningsudvalget	46	-	50
Kultur- og Fritidsudvalget	51	-	54
Social- og Sundhedsudvalget	55	-	60
Oversigter:			
Bevillingsoversigt	61	-	65
Hovedoversigt	67	-	68
Regnskabsopgørelse	69	-	71
Finansieringsoversigt	73	-	74
Balance	75	-	77
Finansiell status	79	-	81
Tværgående artsoversigt	83	-	84
Regnskabsrapport	85	-	109
Regnskabsrapport driftsteder	111	-	113
Garantier, eventual- rettigheder og forpligtelser	115	-	122
Anlægsoversigter	123	-	128
Oversigt over uforbrugte drifts- og anlægsbevillinger	129	-	132
Andel af indre værdier	133	-	134
Personaleoversigter	135	-	139

Kommune:

Ishøj Kommune
Ishøj Store Torv 20
2635 Ishøj
Telefon: 43 57 75 75
Mail: ishojkommune@ishoj.dk
Web: www.ishoj.dk
CVR 11 93 13 16

Byråd:

Ole Bjørstorp (formand/borgmester) (A)
Sengül Deniz (1. viceborgmester) (A)
Merete Amdisen (A)
Kasper Bjerling Søby Jensen (A)
Ebbe Rosenberg (A)
Jeannette Merklin (A)
Erkan Yapici (A)
Annelise Madsen (A)
Bayram Yüksel (A)
Henrik Olsen (A)
Johnna Stark (A)
Poul Jørgensen (O) (2. viceborgmester)
Charlotte Majbrit Jørgensen (O)
Kalbiye Yüksel (F)
Sami Deniz (F)
Ole Wedel-Brandt (Ø)
Lennart Nielsen (V)
Ole Beckmann (V)
Pia Skourup (V)

Økonomi- og Planudvalg:

Ole Bjørstorp (formand/borgmester) (A)
Merete Amdisen (A)
Kasper Bjerling Søby Jensen (A)
Henrik Olsen (A)
Poul Rikardt Jørgensen (O)
Sami Deniz (F)
Lennart Hartmann Nielsen (V)

Direktion:

Kommunaldirektør Kåre Svarre Jakobsen
Velfærds- og Undervisningsdirektør Lisbet Lentz
Teknik og Miljødirektør Marie Louise Madsen

Revision:

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Regnskabet for 2018 er på nuværende tidspunkt historie, men samtidig også dokumentation for kommunens økonomiske tiltag, aktiviteter og resultater i det forgangne år.

Det viser også den økonomiske status inden budgetåret 2019 begyndte – og det ser alt i alt fornuftigt ud.

Regnskabet er lige som budgettet opdelt på de 15 driftsbevillinger som afspejler kommunens politiske organisation, og den økonomistyring, der er praksis i dagligdagen. Herudover er der afsat rådighedsbeløb til anlægsarbejder, som særskilt skal søges frigivet i Byrådet.

Ishøj Kommune fører en ansvarlig økonomistyring med udgangspunkt i vores økonomiregulativ, den økonomiske politik og den finansielle strategi. Derudover er det bærende grundlag sund fornuft, hvilket jo har kunnet ses på de senere års regnskabsresultater. Byrådet og administrationen vil fortsætte den gode økonomistyring, så vi i tide kan reagere på udfordringer i forhold til kommunens budget.

Regnskabet viser, at 2018 var endnu et år med positiv bundlinje. Resultatet for det samlede driftsområde blev 1,656 mia. kr. mod et korrigeret nettobudget på 1,675 mia. kr. Det vil sige et mindreforbrug på 19,1 mio. kr., netto. Heraf har Byrådet godkendt at videreføre 13,6 mio. kr. til afholdelse i 2019. Vores andel af serviceudgiftsrammen er også overholdt med et mindreforbrug på 12,1 mio. kr.

På skatter og tilskud blev resultatet 1,784 mia. kr., hvilket svarer til det oprindelige budget.

Kommunens samlede anlægsinvesteringer i 2018 udgjorde brutto 111,6 mio. kr. og lå dermed stadig på et højt niveau. Det hænger godt sammen med, at vi vælger at tilpasse og vedligeholde vores fysiske tilbud til vores stigende befolkning.

En stor del af anlægsudgifterne var selvfølgelig købet af Brohuset i slutningen af året, som dels blev finansieret af de afsatte midler til ny daginstitution og genoptræningspladser, og dels af kassebeholdningen.

Ved sidste Byrådsmøde har vi jo vedtaget at uforbrugte anlægsmidler i 2018 skal videreføres til 2019. Uforbrugte anlægsmidler i 2018, som er videreført til 2019, udgør netto 20,0 mio. kr. Det korrigerede anlægsbudget i 2019 bliver hermed netto 102,3 mio. kr.

Kassebeholdningen ultimo 2018 udgjorde 81,4 mio. kr., hvilket selvfølgelig er højere end 25,0 mio. kr., som er målet i vores økonomiske politik. Kassebeholdningen er dog præget af købet af Brohuset, og er på det laveste niveau i flere år. På sidste byrådsmøde besluttede vi dog at optage lån i år for ca. 26 mio. kr., hvilket til styrke kassebeholdningen.

Vores afdrag på den langfristede gæld i 2018 udgjorde 28,8 mio. kr. og gælden er hermed nedbragt til knap 620 mio. kr.

Ole Bjørstorp

Borgmester

I henhold til styrelseslovens § 45 foreligger herved Ishøj Kommunes årsregnskab for regnskabsåret 2018.

Årsregnskabet er udarbejdet med de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes Styrelse og reglerne fra Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og regnskabssystem for kommuner samt Ishøj Kommunes økonomiregulativ.

Kommunen har etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Der er endvidere etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved kommunens forvaltning.

Ishøj Kommune, den 25. marts 2019

Kåre Svarre Jakobsen
Kommunaldirektør

Kenneth Andersen
Centerchef for Borger, Økonomi og IT

Ishøj Byråd, den 4. juni 2019

Ole Bjørstorp
Borgmester

Kåre Svarre Jakobsen
Kommunaldirektør

**Den uafhængige revisors revisionspåtegning
Til Byrådet i Ishøj Kommune****Revisionspåtegning på årsregnskabet****Konklusion**

Vi har revideret årsregnskabet for Ishøj Kommune for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018, jf. siderne 13 til 19 og siderne 61 til 139 i Ishøj Kommunes regnskab for regnskabsåret 2018, der omfatter, anvendt regnskabspraksis, regnskabsoversigt, regnskabsopgørelse, finansieringsoversigt, balance og obligatoriske oversigter med følgende hovedtal:

- Resultat af ordinær driftsvirksomhed på 127 mio.kr. i henhold til regnskabsopgørelse 2018
- Resultat af det skattefinansierede område på 28 mio.kr. i henhold til regnskabsopgørelse 2018
- Aktiver i alt på 1.915 mio.kr.
- Egenkapital i alt på 487 mio.kr.

Årsregnskabet udarbejdes efter kravene i bekendtgørelse om kommuners budget og regnskabsvæsen, revision mv.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i lov om kommunernes styrelse og kommunens revisionsregulativ. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Ishøj Kommune i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2018. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Sociale udgifter

Ud fra vores professionelle vurdering er revisionen af området for de sociale udgifter med statsrefusion det revisionsområde, der har den største betydning for den finansielle revision, da der er væsentlige udgifter på dette område, der refunderes af Staten. Ishøj Kommune skal have tilrettelagt konkrete og sikre forretningsgange, således at der sker en korrekt sagsbehandling af borgernes rettigheder til sociale ydelser, således at der udbetales de korrekte ydelser, der kan refunderes af Staten. Reglerne på området er komplekse og kræver derfor, at ledelsen i kommunen fastlægger retningslinjer for forretningsgange og sagsbehandling.

Vores behandling i revisionen

Vi har gennemgået og testet væsentlige forretningsgange på områder med statsrefusion på det sociale område samt gennemført revision af et antal personsager til afdækning af, om der sker en korrekt udbetaling af sociale ydelser med refusion. Vi har revideret i henhold til bekendtgørelse nr. 1591 af 15. december 2018 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Børne- og Socialministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge - og Integrationsministeriets, Transport-, Bygnings- og Boligministeriets og Undervisningsministeriets ressortområder (revisions-bekendtgørelsen).

Resultatet af vores revision er afrapporteret til kommunen i revisionsberetning af 4. juni 2019, i tværministerielle oversigter til Ministerierne Beskæftigelsesministeriet, Børne- og Socialministeriet samt Udlændinge- og Integrationsministeriet. Vi har endvidere revideret statsrefusionsskemaet for 2018 uden modifikationer af erklæringen.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Ishøj Kommune har i overensstemmelse med bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. medtaget det af Byrådet godkendte resultatbudget for 2018 som sammenligningstal i årsregnskabet for 2018. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Ishøj Kommunes evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Ishøj Kommune, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv., altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv., foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandling som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Ishøj Kommunes interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Ishøj Kommunes evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Ishøj Kommune ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser dem om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Andre Oplysninger end årsregnskabet og revisors erklæring herom

Ledelsen er ansvarlig for Andre Oplysninger. Andre Oplysninger omfatter oplysninger i "Ishøj Kommunes regnskab for 2018" siderne 13 til 19 og siderne 61 til 139, som ikke er omfattet af årsregnskabet og vores erklæring herom, jf. konklusionsafsnittet ovenfor.

Vores konklusion dækker ikke Andre Oplysninger, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om disse.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er der vores ansvar at læse Andre Oplysninger ("Ishøj Kommunes regnskab for 2018" siderne 13 til 19 og siderne 61 til 139) og i den forbindelse at overveje, om Andre Oplysninger ("Ishøj Kommunes regnskab for 2018" siderne 13 til 19 og siderne 61 til 139) er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i Andre Oplysninger ("Ishøj Kommunes regnskab for 2018" siderne 13 til 19 og siderne 61 til 139), skal vi rapportere om dette forhold.

Vi har ingenting at rapportere i denne forbindelse.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Yderligere oplysninger krævet i henhold til "bekendtgørelse om kommunal og regional revision"

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsberetning til Byrådet.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser, som omhandlet i bekendtgørelse om kommunal og regional revision.

Vi blev af Byrådet første gang valgt som revisor for Ishøj Kommune i 1970 for regnskabsåret 1970. Vi har fungeret som sagkyndig revision i en samlet sammenhængende periode fra dette tidspunkt frem til og med regnskabsåret 2018. Vi blev senest antaget efter vurdering den 14. februar 2013 og fik senest revisionsaftalen forlænget den 3. oktober 2018.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

København, den 4. juni 2019

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 96 35 56

Erik Lynge Skovgaard Jensen

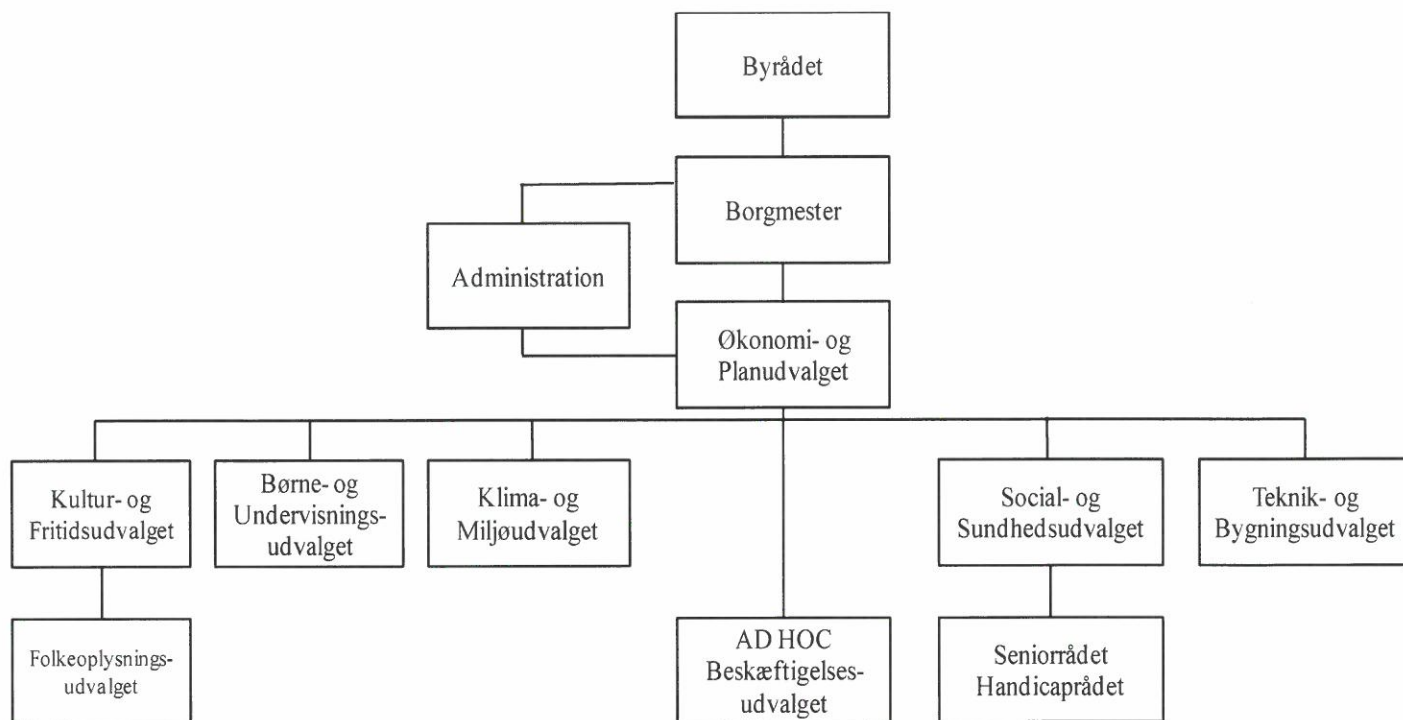
statsautoriseret revisor

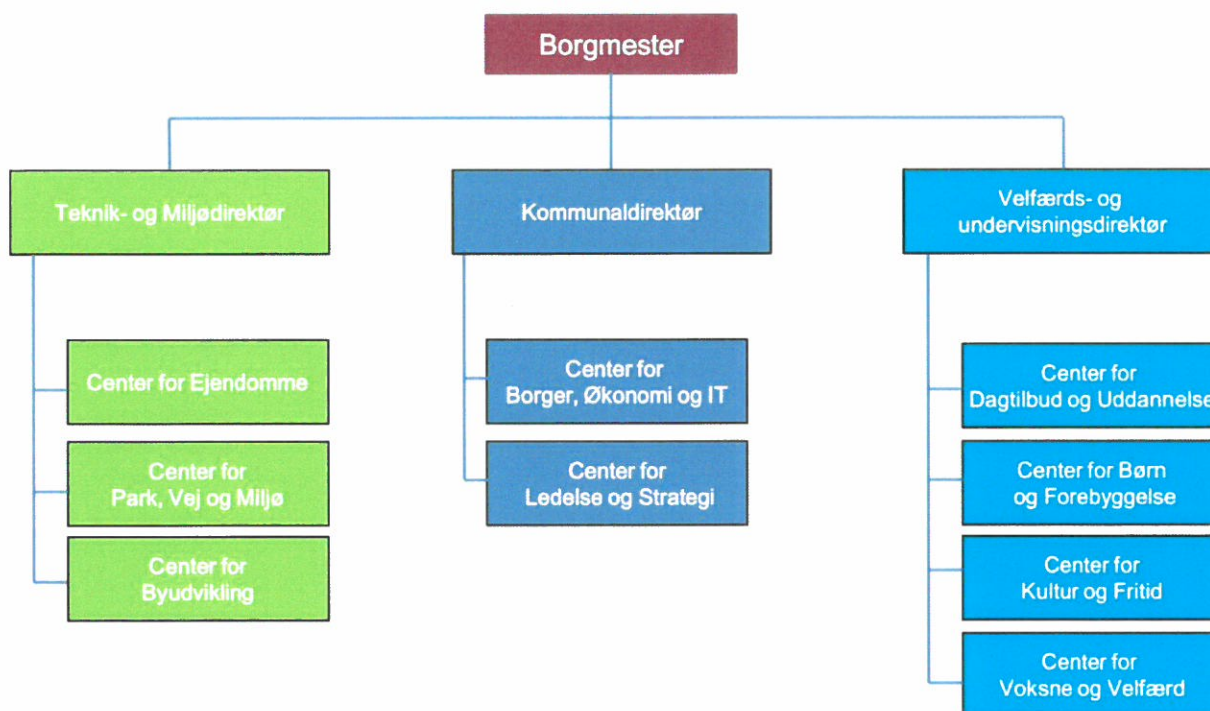
MNE-nr. mne10089

Keld Østerdal

statsautoriseret revisor

MNE-nr. mne14955

Vision:

Mangfoldighed er vores styrke.

Vi skal se mangfoldigheden som en styrke. Det er vores mission. Den retning vi skal gå sammen, og det vi stræber efter. Det betyder, at vi skal kigge på den enkeltes ressourcer og ikke fokusere på svaghederne.

For at mangfoldighed kan blive vores styrke, skal vi arbejde:

- Inddragende – vis skal have alle med
- Anerkendende – vi fokuserer på muligheder frem for begrænsninger
- Innovativt – vi skal teste nye metoder og sætte vores egne evner og mod på prøve
- Tværfagligt – vi bruger alles kompetencer

Mission:

Vi er til for borgeren og det kommunale fællesskab.

Mission og vision skal tolkes i det lokale: Alle der arbejder i Ishøj Kommune har deres egen tolkning af, hvad det vil sige, at være til for borger og kommunalt fællesskab, og hvordan mangfoldighed kommer til udtryk på netop deres arbejdsplads – og hvornår det er en styrke.

Værdier:

Troværdighed

- Vi gør det vi siger
- Vi holder hvad vi lover og vedstår allerede trufne beslutninger og aftaler
- Vi begrundes beslutninger

Handlekraft

- Vi træffer også de vanskelige beslutninger
- Vi holder tempo
- Vi er parate til at omstille os
- Vi tør tage en risiko

Åbenhed

- Vi taler sammen
- Vi informerer hinanden
- Vi lytter til hinanden
- Vi samarbejder i tillid

Ansvarlighed

- Vi rådgiver, beslutter og handler på sagligt grundlag
- Vi arbejder efter de aftalte mål
- Vi gennemfører trufne beslutninger

Respekt

- Vi ser forskellighed som en styrke
- Vi bakker hinanden op
- Vi ser opgaverne fra flere vinkler
- Vi har øje for hinandens arbejdsvilkår

Klare budskaber

- Vi arbejder ud fra fælles grundlag
- Vi melder ens ud og følger fælles beslutninger
- Vi taler klart sprog – så der kan handles

Sund fornuft

- Vi har øje for faglige og menneskelige egenskaber
- Vi værdsætter dømmekraft og situationsfornemmelse
- Vi handler ressourcebevidst

Ishøj Byråd har vedtaget seks politikker, som tilsammen beskriver de overordnede politiske retningslinjer for, hvordan vi skal arbejde med vores største velfærdsområder. Kommunens mange politiske dokumenter er samlet under nedenstående seks politikker:

- Børne- og Ungepolitik
  - Vision - Børn og unge sejrer i eget liv og når deres fulde potentiale
    - Tema:
Glade børn i betydningsfulde fællesskaber
Klar til verden og lyst til livet
Børns trivsel er voksnes ansvar
- Erhvervs- og Beskæftigelsespolitik
  - Vision – Ishøj på arbejde – på arbejde i Ishøj og Sammen skaber vi job og udvikling
    - Tema:
Turisme – på opdagelse i Ishøj
Ishøj – de faglærtes by
Alle skal være en del af arbejdsfællesskabet
- Kulturpolitik
  - Vision – Kulturlivet skaber øget indsigt og udsyn på tværs af verdener
    - Tema:
Kulturen som livsledsager
Kulturens bidrag til dannelse
Kulturlivets mangfoldighed på tværs
Kulturens etablerede og spontane arenaer
- Medborgerpolitik – Tværgående politik, der beskriver Ishøj Kommunes fælles værdigrundlag.
  - Vision – Alle ser mangfoldighed som en styrke. Alle kan noget men ingen kan alt
    - Tema:
I Ishøj inspirerer medbestemmelse til ansvar og deltagelse
I Ishøj skal alle være en del af et fællesskab
I Ishøj møder alle hinanden med åbenhed og nysgerrighed
I Ishøj indgår alle i meningsfulde relationer med hinanden
- Miljøpolitik
  - Vision – Et grønt miljø, der giver plads til at være og blive
    - Tema:
Et grønt og rent miljø, ressourcer og bæredygtighed
Midt i det blå og grønne – adgang til naturen
Let at færdes – grøn mobilitet
Merværdi i klimaløsninger - klimatilpasning
- Velfærdspolitik – Omfatter sundhed, ældre og borgere med særlige behov
  - I 2025 er borgere i Ishøj blandt de borgere, som oplever den højeste livskvalitet
    - Tema:
Sundhed for alle
Alle har ressourcer
Et godt og værdigt ældreliv.

Budget og dispositionsregler er de bærende elementer i kommunens økonomiske styring.

Byrådet har besluttet at opdele budgettet i 15 driftsbevillinger og 2 finansbevillinger. Bevillingerne er yderligere opdelt i en række budgetområder.

Herudover er der afsat rådighedsbeløb til anlægsarbejder. Rådighedsbeløbene må ikke anvendes før der er givet anlægsbevilling.

Budgettet er fordelt ud til de enkelte økonomiske ansvarsheder – og udgør rammerne for de løbende beslutninger i organisationen.

Dispositionsreglerne tager afsæt i et ønske om så stor decentral beslutningsfrihed som muligt – inden for de fastlagte rammer i kommunens økonomiregulativ.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsprincipper

Ishøj Kommunes regnskab aflægges i efter gældende lovgivning og de retningslinjer, der er fastlagt af Økonomi- og indenrigsministeriet i Budget- og Regnskabsystem for Kommuner. Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter.

Balancen indeholder indregning af fysiske aktiver, der er opgjort i overensstemmelse med foranstående regelsæt og i overensstemmelse med de regnskabsprincipper, der blev anvendt i forbindelse med udarbejdelse af kommunens åbningsbalance pr. 1. januar 2007. I henhold til regelsættet er der aktiver såsom infrastrukturelle og ikke-operationelle aktiver, der ikke skal indarbejdes i balancen.

Derudover har det været nødvendigt, at foretage en række skøn i forbindelse med værdiansættelsen af især aktiver anskaffet før 1. januar 1999, idet den faktiske anskaffelsessum ikke længere er kommunen bekendt.

Vurderingen af værdierne i balancen skal derfor ske under skyldig hensyntagen til kommunens valg af anvendt regnskabspraksis. Der er efterfølgende redegjort for den valgte regnskabspraksis under de enkelte balanceposter.

Den opgjorte egenkapital ifølge balancen er som følge af ovenstående ikke udtryk for kommunens formue opgjort til markedsværdi.

De væsentligste regnskabsprincipper er følgende:

Generelt om indregning og opgørelse

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilgå kommunen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når de er overvejende sandsynlige og kan opgøres pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende opgøres aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og opgørelse tages hensyn til forudsigelige gevinster, tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Registrering af aktivernes værdi skal foretages ensartet, således at værdiansættelse af aktiver, som har samme anvendelsesområde, foretages med udgangspunkt i samme vurderingsgrundlag.

Anskaffelsesår vil være lig med ibrugtagingsåret. For omsætningsaktiver og igangværende arbejder anføres ikke anskaffelsesår.

Af afskrivningsmæssige hensyn forudsættes ibrugtagningstidspunktet fastsat til primo regnskabsåret.

Omregning af fremmed valuta

Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til historiske kurser. Ishøj kommune har ikke købt anlægsaktiver i fremmed valuta i 2018.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver, herunder materielle anlægsaktiver under udførelse, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen frem til det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

For egen fremstillede aktiver omfatter kostprisen omkostninger, der direkte kan henføres til fremstillingen af aktivet, herunder materialer, komponenter, underleverandører og direkte løn.

Finansielt leasede aktiver indregnes og måles ved opførelse af de leasede aktiver og den dertil hørende gældsforpligtelse i balancen på tilsvarende vis som egne aktiver. For finansielle leasingkontrakter opgøres kostprisen til laveste værdi af dagsværdi og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse.

Der foretages lineære afskrivninger over aktivets forventede brugstid, baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Aktiv	Afskrives over
Grunde	Afskrives ikke
Bygninger	
Bygninger til administrative formål og forsyningsvirksomheder	50 år
Plejhjem, biblioteker, boliger m.v.	30 år
Skoler, daginstitutioner, idrætshaller m.v.	30 år
Kiosker, pavilloner, parkeringskældre m.v.....	15 år
Indretning af lejede lokaler	10 år
Bygninger til videresalg	Afskrives ikke
Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler	
Ledninger og stikledninger vedr. varme	40 år
Øvrige tekniske anlæg	30 år
Entreprenørmateriel og større maskiner ekskl. biler	10 år
Maskiner til storkøkkener, vaskerier beskyttede værksteder o.l.	10 år
Større lastbiler og busser, påhængsvogne og personbiler	8 år
Laboratorieudstyr	5 år
Inventar, herunder computere og andet IT-udstyr	
Inventar	5 år
IT og andet kommunikationsudstyr samt større servere	3 år
El- og VVS-udstyr, legepladsudstyr, værktøj, måleapparater og instrumenter.....	10 år

Der afskrives i ibrugtagingsåret, mens der ikke afskrives i salgsåret.

Grunde og materielle anlægsaktiver under udførelse optages i anlægskartoteket og balancen, men afskrives ikke.

Materielle anlægsaktiver til en værdi mindre end 100.000 kr. pr. enkeltanskaffelse udgiftsføres på anskaffelsestidspunktet i anskaffelsesåret, jf. dog nedenfor om større anskaffelser af ensartet udstyr til under 100.000 kr. pr. enhed.

Vej- og trafik anlæg, historiske samlinger, kunstgenstande, bygninger og monomenter af historisk betydning, strande, parker, og andre naturområder m.v. indregnes **ikke** i balancen.

Hvis der på baggrund af en faktisk hændelse kan konstateres en væsentlig forringelse af aktivets værdi, som ikke antages at være af midlertidig karakter foretages der nedskrivning af aktivet. Nedskrivning foretages til den værdi, som aktivet forventes at have i den fremtidige serviceproduktion.

Der foretages som udgangspunkt ikke opskrivning af anlægsaktiverne.

Efterfølgende udgifter, der relaterer sig til et givent aktiv (forbedringsudgifter), tillægges aktivets værdi, såfremt udgifterne overstiger 100.000 kr. og aktivets levetid, kapacitet eller kvalitet øges ud over det oprindeligt antagne.

Ensartede mindre aktiver, eksempelvis it-udstyr, inventar på plejehjem, kontorarbejdspladser, skolemøbler m.v. værdiansættes og afskrives samlet. Sådanne aktiver til kostpris under 100.000 kr. pr. enkeltanskaffelse optages i balancen, hvis der er tale om samlede indkøb over 100.000 kr., og hvor det findes hensigtsmæssigt at fordele udgifterne over flere år ved indregning i balancen og afskrivning over brugstiden.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet.

Modtagne tilskud til specifikke anlægsprojekter modregnes i anskaffelsessummen og dermed aktivets regnskabsmæssige værdi og afskrivningsgrundlag.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle aktiver kan fx være erhvervede patenter, rettigheder eller licenser til software. Internt oparbejdede immaterielle aktiver skal ikke indregnes i anlægskartoteket og balancen, medmindre anlægsaktivet er centralt og væsentligt for opgavevaretagelsen og kan opgøres pålideligt.

Software med en anskaffelsessum på over 100.000 kr. pr. enkeltanskaffelse indregnes i balancen til kostpris og afskrives lineært over brugstiden, der fastsættes til 3 år.

Finansielle anlægsaktiver

Pantebreve, aktier og andelsbeviser og lignende optages til anskaffelsesprisen under regnskabsposten langfristede tilgodehavender, hvis de repræsenterer en omsættelig værdi for Kommunen.

Pantebreve, aktier og andelsbeviser og lignende der ikke repræsenterer en omsættelig værdi for Kommunen, eksempelvis rente- og afdragsfrie lån, optages **ikke** i balancen. Sådanne aktiver/rettigheder opføres i kommunens fortegnelse over eventualrettigheder. Tilgodehavender hos Landsbyggefonden er målt til 0 kr., da indskuddet er rente- og afdragsfrit uden tidsbegrænsning.

Kapitalandele

Kapitalandele i noterede organisationer måles til kursværdien på balancedagen. Kapitalandele i unoterede organisationer indregnes og måles efter den indre værdis metode. Kapitalandelene i balancen måles til den forholdsmæssige andel af organisationens regnskabsmæssige indre værdi.

Finansielle omsætningsaktiver

Obligationer optages til dagkursen ved regnskabsårets udløb under regnskabsposten likvide aktiver.

Varebeholdninger

Alle varebeholdninger, der overstiger 1 mio. kr. medtages i balancen.

Grunde og bygninger til videresalg

Herunder opføres grunde og bygninger, hvor der er truffet beslutning om salg.

Der anvendes princip om mellemregning med jordforsyningsområdet. Arealerhvervelsen og løbende omkostninger målt til kostpris samt oppebårne indtægter registreres under denne regnskabspost indtil endelig afslutning af udstykningsforetagendet. Arealer anskaffet før 1/1 2004 måles dog til ejendomsvurdering pr. 1/1 2004. Der beregnes intern rente af mellemværendet med en rentesats vedtaget af Byrådet.

Der foretages ikke afskrivning på bygninger til videresalg.

Tilgodehavender

Kortfristede og langfristede tilgodehavender optages i balancen under de respektive regnskabsposter til nominel værdi. Der foretages ikke nedskrivning til imødegåelse af forventede tab, idet disse først udgiftsføres, når tabet er endeligt konstateret.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter omfatter afholdte omkostninger og indtægter vedrørende efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter optages i balancen under kortfristede tilgodehavender, uanset om der er tale om forskydninger i kortfristede tilgodehavender eller kortfristet gæld.

Hensættelser

Pensionsforpligtelser

Pensionsforpligtelser vedrørende tjenestemandsansatte og medarbejdere på tjenstemandslignende vilkår, der ikke er forsikringsdækket, optages i balancen under hensættelser. Pensionsforpligtelsen skal som minimum genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år og er senest beregnet pr. 31. december 2016. Den samlede pensionsforpligtelse ultimo 2018 er opgjort til 530,3 mio. kr.

Kapitalværdien af uafdækkede pensionsforpligtelser foretages aktuarmæssigt hvert 5. år, såfremt der ikke er sket væsentlige ændringer i forpligtelsens omfang. Beregningen baseres på forudsætninger om pensionsalder, rente, inflation og dødelighed.

Pensionsforpligtelsen for folkeskolelærere overgår til Staten når læreren fylder 63½ år. På grund af fastholdelsesincitament er det for mest sandsynligt, at læreren først fratræder efter det fyldte 63½ år. Der indregnes derfor generelt ikke pensionsforpligtelser herfor. I tilfælde af at læreren fratræder før det fyldte 63½ år, eller der opstår en medfinansieringsforpligtelse, indregnes kommunens pensionsforpligtelse hertil i balancen.

Pensionsforpligtelsen for tjenestemandsansatte overtaget pr. 1. januar 2007 i forbindelse med det forpligtende samarbejde med Vallensbæk Kommune fordeles forholdsmæssigt mellem Ishøj og Vallensbæk i forhold til antal pensionsår optjent i Ishøj og Vallensbæk. Det er kun Ishøj Kommunes andel, der medtages i balancen under hensættelser

Skyldige feriepenge mv.

Kommunen har siden 2008 indregnet kommunens feriepengeforpligtelse for personale, som har ret til ferie med løn under den kortfristede gæld. Feriepengeforpligtelsen opgøres for personale med ret til ferie med løn i forhold til lønsum, feriedage og særlige feriedage.

Arbejdsskader

Kommunen har siden 2011 indregnet kommunens forpligtelser for arbejdsskader i henhold til lov om arbejdsskadeforsikring under hensættelser. Forpligtelsen gælder alle fremtidige udbetalinger på skader, der er sket i den periode kommunen har været selvforsikret. Forpligtelsen beregnes aktuarmæssigt hvert år.

Andre hensatte forpligtelser

Andre forpligtelser, eksempelvis miljøforpligtelser, garantiforpligtelser m.v. optages **ikke** i balancen. Sådanne forpligtelser medtages i årsregnskabets fortegnelse over eventualforpligtelser.

Finansielle gældsforpligtelser

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og andre kreditinstitutter optages under regnskabsposten langfristet gæld med restgælden på balancetidspunktet. Under langfristet gæld indregnes tillige den kapitaliserede værdi af fremtidige ydelser på finansielle leasingkontrakter.

Leje og leasingaftaler

Finansielt leasede aktiver indregnes i balancen under anlægsaktiver på lige fod med egne anlægsaktiver og afskrives som sådan. Den kapitaliserede værdi af leasingforpligtelse indregnes under langfristet gæld, jf. omtalen herom ovenfor under finansielle gældsforpligtelser. Operationelt leasede aktiver, eksempelvis lejeaftaler der ikke har karakter af finansieringsaftaler, indregnes ikke under anlægsaktiver eller langfristet gæld.

Eventualforpligtelser

Eventualforpligtelser, herunder hensættelser til imødegåelse af tab på tilgodehavender og andre mulige forpligtelser, indregnes ikke i balancen. Sådanne forpligtelser anføres i årsregnskabets fortegnelse over eventualforpligtelser.

For eventualforpligtelser, herunder garantier og lignende, hvorpå der hviler aktuelle eller truende tabsrisici, tilføjes bemærkning herom i tilknytning til forpligtelsen.

Afgivne garantier

Afgivne garantier indregnes ikke i balancen, men anføres i fortegnelse over eventualforpligtelser.

Eventualrettigheder

Eventualrettigheder, herunder ydede rente og afdragsfrie udlån eller andre udlån på særligt favorable vilkår, indregnes ikke i balancen. Sådanne lån udgiftsføres i resultatopgørelsen i det år, hvori lånet bevilges af Byrådet og optages i fortegnelsen over eventualrettigheder.

Anlægsudgifter

Anlægsudgifter, som afholdes i regnskabsåret, udgiftsføres fuldt ud i regnskabet.

Moms/købsmoms

Kommunens drifts- og anlægsudgifter er opført excl. moms. Vedrørende momsregistrerede virksomheder - forsyningsvirksomheder - sker mellemregningen med Skat på kontoen vedrørende forskydninger i kortfristet gæld. I løbet af regnskabsåret udgiftsføres de af kommunen afholdte momsudgifter på kontoen refusion af moms - finansforskydninger og finansiering - hvorefter udgifterne løbende refunderes.

Videreførsel af midler fra et regnskabsår til det næste regnskabsår

For at opnå en mere hensigtsmæssig udnyttelse af midlerne på driftsbudgettet er der adgang til at spare op til forbrug i efterfølgende år efter nedenstående procedure:

1. Skoler, institutioner m.v. meddeler Center for Borger, Økonomi og IT inden den 10. februar det følgende år, hvor meget der ønskes overført til nyt regnskabsår fra forrige års rammebevilling. Det vil sige excl. personale-/løn- og bygnings-/ejendomskonti.
2. Merforbrug på rammebevillinger reducerer næste års rammebevilling. Der kan maksimalt overføres et underskud på 10 % af rammebevillingen, dvs. der må maksimalt være et merforbrug på 10 %.
3. Byrådet tillægsbevilger efter indstilling fra Økonomi- og Planudvalget videreførsler til året efter.

Videreførsel af uforbrugte rådighedsbeløb/anlægsbevillinger genbevilges af Byrådet efter indstilling fra Økonomi- og Planudvalget.

Videreførsel sker ved, at der udarbejdes en opgørelse over nettoestbudgettet på de enkelte områder. Opgørelsen samles af Center for Borger, Økonomi og IT og godkendes som tillægsbevillinger i et nyt regnskabsår. Hvis der omvendt lånes at næste

års budgetramme, vil næste års budget blive reduceret med en negativ tillægsbevilling svarende til overskridelsen af budgetrammen for året før.

Disse bestemmelser afskærer ikke Byrådet fra at foretage reguleringer i budgettet, hvis de økonomiske vilkår ændres.

Barselsudligningspuljen

Beregningsmetoden for barselsudligningen er omlagt i 2018. Der beregnes barselsudligning for perioden december gammelt år til november indeværende år. Det betyder at der for 2018, som er opstartsåret, "kun" er beregnet barselsudligning for 11 måneder (januar – november 2018). Fremover vil der blive beregnet barselsudligning for 12 måneder vedrørende perioden december til december.

Generelle bemærkninger

De generelle bemærkninger indeholder bemærkninger, som ikke kan henføres til et specifikt fagudvalg.

Ishøj kommunens regnskab viser ikke overskud eller underskud på samme måde som en privat virksomheds regnskab. Dette skyldes, at kommunens virksomhed har til formål at forsyne borgerne med serviceydelser, hvorfor indtægterne blot skal dække udgifterne.

Vurderingen af kommunens regnskab bør ske ved at sammenholde budget og regnskab og derved konstatere, om budgetforudsætningerne er opfyldt jfr. styrelseslovens § 40.

Et summarisk indtryk af udviklingen fra budget til regnskab, fremgår af nedenstående opstilling. Afrunding kan generelt medføre, at beløbene ikke summer til totalen.

Netto i 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Tillægs- bevilling	Korrigeret budget	Afvigelse
Drift					
Serviceudgifter	1.206.558	1.215.018	4.143	1.219.161	12.603
Forsyningsvirksomheder	-788	-5.626	468	-5.158	-4.370
Overførsler	306.786	317.725	-4.913	312.811	6.025
Forsikrede ledige	71.257	84.108	-9.073	75.035	3.778
Den centrale refusionsordning	-9.431	-6.842	-800	-7.642	1.789
Aktivitetsbestemt medfinansiering	98.839	94.109	3.588	97.697	-1.143
Ældreboliger	-17.637	-16.909	-335	-17.244	393
Drift i alt	1.655.585	1.681.582	-6.922	1.674.660	19.075
Anlæg					
Skattefinansieret	91.772	53.155	52.961	106.116	14.344
Forsyningsvirksomhed	3.507	0	8.634	8.634	5.127
Anlæg i alt	95.279	53.155	61.595	114.750	19.471
Renter	7.348	8.351	-50	8.301	953
Balanceforskydninger	23.905	719	6.246	6.965	-16.940
Lån					
Optagelse af lån	-329.996	0	-4.200	-4.200	325.796
Afdrag på lån	358.755	42.190	0	42.190	-316.565
Lån i alt	28.759	42.190	-4.200	37.990	9.231
Tilskud og udligning	-842.616	-854.179	11.568	-842.611	5
Skatter	-940.920	-942.334	-31	-942.365	-1.445
Likviditet	-27.340	10.516	-68.206	-57.691	-30.350
Balance	0	0	0	0	0

Befolkning

Kommunens indbyggertal var pr. 1. januar 2018 på 22.988 og pr. 31. december 2018 22.946, svarende til et fald på 42 borgere.

Likviditeten

Den likvide beholdning var:

Pr. 1. januar 2018	109,339 mio. kr.
Pr. 31. december 2018	<u>81,363 mio. kr.</u>
Formindskelse.....	27,976 mio. kr.

Ved budgetvedtagelsen forventedes en forøgelse af de likvide aktiver på 10,5 mio. kr. Likviditeten er i regnskabsåret formindsket med 28 mio. kr., heraf vedrører 0,6 mio. kr. kursregulering. Den primære årsag til likviditetstrækket i 2018 er køb af Vejlebrovej 45 (Brohuset).

Serviceudgiftsrammen

Serviceudgifterne defineres som de samlede nettodriftsudgifter fratrukket nettodriftsudgifter på de brugerfinansierede områder (hovedkonto 01), nettodriftsudgifter til overførsler, nettodriftsudgifter til forsikrede ledige, indtægter fra den centrale refusionsordning for særligt dyre enkeltsager, nettodriftsudgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering og nettodriftsudgifter til ældreboliger.

Ishøj Kommune har overholdt serviceudgiftsrammen for 2018, idet der samlet er et mindreforbrug på 19,1 mio. kr.

Budgetopfølgning

Der føres i udvalg og centre løbende en detaljeret budgetopfølgning på grundlag af de månedligt udsendte bruttoregnskabsrapporter. Foruden de månedlige rapporteringer indsamler Center for Borger, Økonomi og IT pr. 30/4 og pr. 30/9 oplysninger fra centrene om deres forventninger for resten af året med henblik på opstilling af forventet regnskab. Herudover har kommunen en administrativ budgetopfølgning i januar måned, hvor ændringer til budgettet, som overstiger 0,5 mio.kr. meldes ind. Alt efter hvad januar opfølgningen viser vurderes det, om denne skal byrådsbehandles og der skal korrigeres i budgettet.

Revisionshonorar

Kommunens årsregnskab revideres af revisionsfirmaet Deloitte. Revisionshonoraret for årsregnskab 2018 udgjorde 391.080 kr. For øvrige revisionsopgaver samt revisorerklæringer udgør honoraret 219.723 kr.

Udførelse af opgaver for andre myndigheder**Vallensbæk Kommune**

Siden 2007 har Ishøj kommune haft forpligtende samarbejde med Vallensbæk Kommune. Samarbejdsområderne vedrører beskæftigelsesområdet (jobcenter), genoptræningsområdet, det sociale område (børn og voksne), specialundervisningsområdet samt natur og miljøområdet. Beskæftigelsesområdet varetages af Vallensbæk Kommune og de fire øvrige områder varetages af Ishøj Kommune.

I forbindelse med samarbejdet er der overdraget personale kommunerne imellem. Omkostningerne hertil afregnes efter beregnede lønsummer og overhead, jf. den indgåede aftale. Udlæg vedrørende samarbejdsområderne, der afholdes af den udførende kommune, opkræves ved faktura når udlægget overskrider 200.000 kr. Fællesomkostninger mv. afregnes efter aftalte fordelingsnøgler. I Ishøj Kommunes regnskab indgår således ikke udgifter der vedrører Vallensbæk Kommune.

Ishøj Forsyning ApS

Med virkning fra regnskabsåret 2010 er der med baggrund i Vandsektorloven foretaget udskillelse af kommunens vand- og spildevandsforsyning fra den kommunale forvaltning til selskaberne Ishøj Vand A/S, Ishøj Spildevand A/S og Ishøj Forsyning ApS (Ishøj Service ApS).

Der er indgået en samarbejdsaftale med Ishøj Service ApS i forbindelse med varetagelse af opgaver vedrørende administration og drift af Ishøj Vand A/S og Ishøj Spildevand A/S.

Lån og Swap-aftaler

Ishøj Kommune har som projektejer, på det fælles projekt "Nødpumpestation Ishøj Havn", optaget et klimalån på 15,0 mio. kr. i 2018. 6 medlemmer af Kloaksammenslutningen Vallensbæk Mose medfinansierer tilbagebetalingen.

Derudover er flere ordinære lån konverteret eller lagt sammen, heraf 3 lån med swap-aftaler, der er konverteret til fastforrentede lån. Endelig er 2 ældreboliglån tvangskonverteret efter henvendelse fra Staten herom.

Udvalgsberetning og bemærkninger

Indenfor hvert fagudvalg opstilles der talmæssigt en oversigt over forbruget set i forhold til det oprindelige budget, tillagt eventuelle tillægsbevillinger. Oversigten er på bevillingsniveau.

B10 Økonomi- og Planudvalget:

Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af de anliggender, der er underlagt det i medfør af styrelseslovens §§ 18, 21 og kap. 5 vedrørende indseende med de økonomiske og almindelige administrative forhold indenfor samtlige kommunens administrationsområder. Udvalgets erklæring skal indhentes om enhver sag, der vedrører disse forhold forinden sagen forelægges byrådet. Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af anliggender vedrørende kommunens kasse- og regnskabsvæsen, løn og personaleforhold. Endvidere forestår udvalget samordning af kommunens planlægning.

Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, samt de beskæftigelsesrettede opgaver efter integrationsloven og ydelser knyttet hertil. Vallensbæk Kommune varetager Ishøj Kommunes opgaver indenfor beskæftigelsesområdet i henhold til Lov om forpligtende samarbejder.

Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning efter lov om borgerservice ift. folkeregister, pas/kørekort og ejendomsskat. Endvidere varetager udvalget opgaver om køb, salg, udlejning/forpagtning og pantsætning af fast ejendom, udviklings- og erhvervsmæssige opgaver, samt drift og vedligeholdelse af Rådhus m.v. og forvaltning af bestemmelser i lov om almene boliger samt boliganvisning. Endvidere fastsætter udvalget regler om, i hvilket omfang kommunens værdier skal forsikres og sammenordner kommunens indkøbsfunktion, ligesom udvalget skal påse, at kommunens arkivalier opbevares på betryggende måde.

Udvalgets bevillingsområder:

Bevillingsområde 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Tillægs- bevilling	Korr. budget	Afvigelse
B10.10 Administration og planlægning	111.335	112.092	695	112.787	1.452
B10.20 Centralfunktioner og puljer	76.767	102.854	-18.372	84.482	7.715
B10.30 Arbejdsmarkedsforanstaltninger	138.253	143.190	711	143.901	5.648
B10.80 Anlæg	0	100	100	200	200
B10.90 Finansielle konti	-1.750.428	-1.734.792	-54.673	-1.789.465	-39.037
Bevillingsområder i alt	-1.424.073	-1.376.556	-71.539	-1.448.095	-24.022

Bevillingsområdets målopfyldelse:

Mål:	Resultatkrav:	Målopfyldelse:
Fysisk planlægning		
Kommuneplan 2018	Kommuneplan	Kommuneplanen er i gang, men er udsat til vedtagelse i 2019, da revisionen har afventet landsplan-direktiv for hovedstadsområdets planlægning – Fingerplan 2019 og en del af revisionen, skal drøftes på byrådsseminariet i april 2019
Gennemførelse af Kunst- og Kulturaksen fra Ishøj Station til Arken	Etablering af Kunst- og Kulturaksen	Anlægget af stiforbindelsen blev udskudt indtil der blev indgået kontrakt med rådgiver og kunstner. Dette skete i efteråret 2018. Ishøj kommune har i 2018 derfor kun modtaget en bevilling på 1.000.000 kr.
Udvikling af nyt erhvervsområde	Etablering af et nyt erhvervsområde	Lokalplanen er vedtaget – grundene har været i udbud og tilbuddene er ved at blive gennemgået

Omdannelse af Det Lille Erhvervs område	Omdannelse af det tidligere erhvervsområde til et blandet bolig- og erhvervsområde med kulturelle institutioner	I marts 2019 er der rejsegilde på et alment boligbyggeri – med ca. 106 boliger på grunden Industriskellet 15-19
Opdatering af plangrundlag for Det store Erhvervsområde	Nyt plangrundlag for Det Store Erhvervsområde	Lokalplanen er igangsat, men har afventet landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet, idet området nu også kommer til at indeholde et aflastningsområde, hvor der kan etableres større udvalgs-varebutikker i stil med ILVA, T. Hansen og lign. Lokalplanen er genoptaget og forventes vedtaget i 2019
Økonomi		
Der skal være en minimumskassebeholdning på et 2 cifret millionbeløb	Kassebeholdning ultimo året skal være mindst 25 mio. kr.	Resultatkravet er opfyldt i det kassebeholdningen ultimo 2018 var 81,4 mio. kr., og den gennemsnitlige kassebeholdning var 229,3 mio. kr.
Tryghed og Kriminalitetsforebyggelse		
Ishøj er en tryk by	Der gennemføres ikke en egentlig Tryghedsmåling i 2018. Anmeldelser af utryghedsskabende kriminalitesformer som indbrud og vold skal fastholdes på nuværende relativt lave niveau.	I 2018 blev der anmeldt 75 indbrud i beboelser i Ishøj. Dette er det laveste antal målt de sidste 10 år, og et fald på 38 anmeldelser ift. 2017. Der blev anmeldt 123 sager om vold, hvilket er på niveau med 2017.
Færre ofre for kriminalitet i Ishøj	Den positive udvikling i anmeldelser af straffelovsovertrædelser fastholdes, således at Ishøj fortsat befinder sig omkring gennemsnittet i politikredsen	I forhold til 2017 er der i 2018 en lille stigning på 147 anmeldelser, når man ser på det samlede antal anmeldelser af straffelovsovertrædelser. Det totale antal er dermed 1702. Det skal bemærkes, at dette er det tredje laveste niveau i Ishøj de sidste 10 år.
Nye generationer af børn der vokser op i Ishøj begår mindre kriminalitet end de forrige	Andelen af 10-17-årige, der mistænkes eller sigtes for straffelovsovertrædelser skal bringes på niveau med gennemsnittet i politikredsen indenfor en kortere årrække. <u>Status: 2016-tal</u> Ishøj= 2,9 % Politikredsen= 1,4 %	De officielle tal for 2018 er ikke tilgængelige endnu, men en foreløbig prognose (og et forsigtigt skøn) peger på, at antallet af 10-17-årige fra Ishøj, der mistænkes eller sigtes for straffelovsovertrædelser, er nede på ca. 1,0 %. Der kan endnu ikke siges noget om gennemsnittet i politikredsen.
Ishøjborgere der har begået kriminalitet har - uanset alder – gode betingelser for at vælge en fremtid uden kriminalitet	Evalueres løbende i Lokalrådet (for SSP-samarbejdet ang. unge u18) og i KSP-regi (for personer over 18)	Unge med risiko for at ende i en kriminel løbebane kan fortsat tilbydes et fritidsjob med erhvervsmentor. God løsladelse og Exit fra rocker- og bandemiljøer er ligeledes indsatser der tilbydes. Her skal det bemærkes, at mulighederne for at komme i Exit for nyligt er udvidet.

På beskæftigelsesområdet fortsætter indsatsen med at få ledige tilbage på arbejdsmarkedet. Jobcenter Vallensbæk forventer en fortsat positiv udvikling i beskæftigelsen og følgelig faldende ledighed.

De konkrete målsætninger bliver fastsat i Beskæftigelsesstrategi 2018, som bliver først politisk godkendt i Ishøj Byråd primo 2018 og som udmøntes i en specifik aktiveringsstrategi for Ishøj Kommune.

De lokalt tilpassede målsætninger kommer til at tage udgangspunkt i beskæftigelsespolitiske mål for 2018, der er udmeldt af Beskæftigelsesministeriet.

Målsætning: Flere personer skal i beskæftigelse eller uddannelse i stedet for at være på offentlig forsørgelse.

Målopfyldelse: *Jobcenteret anvender hyppige og jobrettede samtaler, hvor den enkelte lediges ønsker, behov og ressourcer er i fokus. Der er fokus på selvbooking, jobsøgning, udarbejdelse af cv og sanktionering, hvis de ledige ikke lever op til kravene i lovgivningen. Således var antallet af personer startet i job i 1. kv. 2018 til 3. kv. 2018 steget fra 886 personer til 961 personer. Ledigheden blandt voksne fuldtidsledige på a-dagpenge blev reduceret med 9 % fra januar til december 2018. I samme periode blev ledigheden blandt jobparate unge på a-dagpenge og kontanthjælp reduceret med 16 %.*

Målsætning: Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft.

Målopfyldelse: *Jobcenteret har redskaber i beskæftigelsespolitikken, som gøres tilgængelige for virksomhederne. Jobcenteret har fokus på opkvalificerende tilbud og samarbejder bl.a. med Hovedstadens Rekrutteringsservice. Antallet af akkumulerede virksomhedssamarbejder var i januar 2018 på 69 og i december på 62.*

Målsætning: Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende.

Målopfyldelse: *Jobcenteret har både beredskab og fokus på indsatsen for at integrere disse borgere. Jobcenteret tilrettelægger sprogkurser og samarbejder med virksomheder om at tilbyde praktikker, løntilskud og ordinært lønarbejde. Målet er, at flygtninge og familiesammenførte skal blive selvforsørgende hurtigst muligt. Således steg den gennemsnitlige andel af beskæftigede flygtninge og familier til flygtninge fra 58 % i 2017 til 66 % i 2018.*

Målsætning: Flere jobparate personer på kontanthjælp skal i beskæftigelse, og flere aktivitetsparate bliver jobparate eller kommer i beskæftigelse.

Målopfyldelse: *I 2018 faldt antallet af jobparate fuldtidsledige på kontanthjælp over 30 år med 27 % fra januar til december. Jobcenteret har stor fokus på at hjælpe aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere ud af ledighed, bl.a. gennem tværfaglige indsatser med sociale-, sundhedsmæssige- og beskæftigelsesrettede tiltag for at imødekomme målgruppens problematikker. Antallet af aktivitetsparate fuldtidspersoner på kontanthjælp faldt med 3 % fra januar til december 2018.*

Målsætning: Bekæmpelsen af socialt bedrageri og fejludbetalinger skal styrkes.

Målopfyldelse: *Jobcenteret har intensiveret samarbejdet i 2018 med Udbetaling Danmark samt med Ishøjs ydelsesafdeling og kontrolenhed. Jobcenteret har særlig fokus på, at borgerne står til rådighed på arbejdsmarkedet og søger job.*

Regnskabsbemærkninger:**B10.10 Administration og planlægning**

Regnskab på bevillingsområdet viser netto en mindredgift på 1,5 mio. kr. som er udspecificeret herunder.

B.10.10.05 Politisk organisation

På området har der været mindredgifter på 37.000 kr., fordelt med mindreforbrug på kulturområdet på 0,1 mio. kr. og merforbrug på 0,1 mio. kr. vedr. Center for Ledelse og Strategi.

Merforbruget på 0,1 mio. kr. vedrører løn til byrådet. Det skyldes at budgettet blev fremskrevet med en generel lønfremskrivningsprocent, og ikke med den højere fremskrivningsprocent, som gælder særligt for løn til byrådsmedlemmer.

B10.10.10 Fælles administration

På området har der været mindredgifter på 1,4 mio. kr. hvilket primært skyldes vakante stillinger i Center for Borger, Økonomi og IT.

Derudover var der i 2017 budgetlagt med kr. 0,2 mio. kr. til ansættelse af borgerrådgiver. Regnskabet i 2017 udviste 0,3 mio. kr., hvilket var en budgetoverskridelse på 0,1 mio. kr. I den forbindelse er der bevilget tillægsbevilling i løbet af 2018, så budgettet er forhøjet til 0,3 mio. kr., hvilket svarer til den faktiske lønudgift.

B10.20 Centralfunktioner og puljer

Regnskab på bevillingsområdet viser netto en mindredgift på 7,7 mio. kr., som er udspecificeret herunder.

B10.20.10 Kommunikation

Mindreforbruget på 0,4 mio. kr. skyldes, at midlerne var tiltænkt indkøb af nyt IT- og tv udstyr i forbindelse med etablering af et "afviklingsrum" på etage 2. Etableringen af et nyt rum til afvikling af udsendelser, byrådsmøder m.m. kan sættes i gang efter renovering af etage 2 i 2019. Mindreforbruget er søgt videreført til 2019.

B10.20.15 IT

IT viser en mindredgift på 2 mio. kr., hvilket bl.a. kan forklares med at udgiften til wifi på Kærbo først betales i 2019, samt mindreforbrug vedrørende anskaffelser og vedligeholdelse af IT-udstyr og telefoni.

Brugerklubben SB-SYS, der skal hvile i sig selv, er placeret under IT.

B10.20.25 Forsikringer

Budgetområdet har et likviditetsmæssigt mindreforbrug på 2,5 mio. kr., som er overført til forsikringsrådets mellemregningskonto. Mindreforbruget skyldes, ligesom sidste år, den positive udvikling i kommunens skadesbillede – en lavere skadeshyppighed og lavere omkostninger pr. skade.

B10.20.45 Kørselsafdeling

Kørselsafdelingen bistår kommunens kørselsopgaver af unge og ældre, institutioner samt ad hoc kørsler for rådhuset.

Afdelingen varetager også kørsler for Vallensbæk kommune.

Afdelingen havde i 2018 merforbrug på 0,2 mio. kr., som primært skyldes mindreindtægt fra kommunens andre centre.

B10.20.50 Tryghed & Kriminelt

Området udviser en mindredgift på 0,3 mio. kr. som skyldes, at puljen til særlige indsatser har ikke været bragt i anvendelse i 2018.

B10.20.55 Puljer

Området udviser et samlet mindreforbrug på 1,9 mio. kr.

Mindreforbruget på 0,6 mio. kr., som primært skyldes ændret beregningsmodel vedrørende fordeling fra barselspuljen, hvor der afregnes for 11 måneder i indeværende år og 1 måned i nyt år. Der er således kun afregnet for 11 måneder i 2018. Mindreforbruget på barselspuljen er søgt videreført i 2019.

Mindreforbruget på 1,3 mio. kr. skyldes primært ØPUs rådrumspulje ikke blev fuldt opbrugt.

B10.20.60 Øvrige fællesudgifter og -indtægter

Området udviser en mindreudgift på 2,4 mio. kr.

I Center for Ejendomme dækker budgetområdet over blandt andet Ishøj Fællesantenne, kommunens vagtordning og rådhuservice. Centret har et mindreforbrug på 0,6 mio. kr., som kan tilskrives ubrugte midler, der søges videreført til 2019 vedr. Ishøj Fællesantenne.

I Center for Borger, Økonomi og IT dækker budgetområdet over udgifter der er fælles for administrationen, herunder udgifter til Call-center, pasfoto, sundheds- og ID-kort mv., revision, tinglysningsafgift og ejendomsskattegebyrer og afregning med Vallensbæk vedrørende det forpligtende samarbejde tjenestemandspensioner. Området udviser en mindreudgift på 0,9 mio. kr.

Center for Ledelse og Strategi har et Mindreforbrug på 0,5 mio. kr. som hovedsagligt skyldes elever, hvor der er forskydning i elevperioder på grund af elevers barsel.

Center for Byudvikling har et mindreforbrug på ca. 0,4 mio. kr. på byggesager. En del af mindreforbruget er DUT-midler, der dels er overført fra tidligere år og dels givet i 2018. Der har derudover i løbet af regnskabsåret været en vakant stilling.

B10.20.70 Tjenestemandspensioner

Tjenestemandspensioner udviser et mindreforbrug/merindtægt på 1,5 mio. kr., hvilket skyldes overførsel af pensionsmidler fra Sampension og LP pension.

B10.30 Arbejdsmarkedsforanstaltninger

Bevillingsområdet har et stort mindreforbrug på 5,6 mio. i 2018.

Dette skyldes primært et større mindreforbrug i forbindelse et fald i antallet af modtagere af A-dagpenge fra 543 helårspersoner i december 2017 til 498 december 2018. Der har i 2018 været et gennemsnit på 499 helårspersoner sammenlignet med, at der var budgetlagt for 517 helårsborgere.

Der har også været mindreforbrug på ledighedsydelse (0,5 mio.), hvor der ligeledes at været færre borgere end budgetlagt i forbindelse med en tilbagegang af antallet af modtagere. Endelig har der været mindreforbrug på udgifter til løntilskud (0,6 mio.) og Seniorjobordningen (0,7 mio.) i 2018.

B10.80 Bevillingsområde Anlæg

Projektet "Nye robotkameraer til Byrådssalen" udviser et mindreforbrug på 0,1 mio. kr., idet projektet endnu ikke er igangsat. Midlerne søges overført til 2019.

B10.90 Bevillingsområde Finansiering

Bevillingsområdet viser en mindreindtægt på 39 mio. kr., som er udspecificeret herunder.

B10.90.05 Renteindtægter

Der er mindreindtægter i renteindtægter på 0,5 mio. kr.

B10.90.10 Renteudgifter

Renteudgifter viser mindreudgifter på ca. 1,4 mio. kr.

B10.90.15 Afdrag på udlån

Afdrag på udlån viser en mindreudgift på 8,7 mio. kr.

Udlodning af midler vedrørende HMN Naturgas I/S har medført en nettomerindtægt på 0,8 mio. kr., der ikke er budgetlagt. Nettoindtægten er fordelt med merindtægt på 4,0 mio. kr. fra udlodning og merudgift på 3,2 mio. kr. vedrørende deponering på særskilt konto. Deponeringen af de 3,2 mio. kr. skyldes, at de udlodne midler er omfattet af modregnings- og deponeringsregler, som betyder, at Ishøj skal deponere 80 % af de udlodne midler med løbende frigivelse over 10 år.

Der er endvidere budgetlagt 11,2 mio. kr. til grundkapitalindsat vedrørende Solkysten, Fasanskellet (Baldershøve) og Vejleåparken (32 rækkehus ved Ishøj Søvej), der ikke er anvendt ultimo 2018. Budgettet vedrørende bygningerne ved Vejleåparken er en fortsat videreførelse af budget fra 2016. Budgettet søges videreført til 2019.

Endelig er der deponeret 1,0 mio. kr. vedrørende Pilemøllen.

B10.90.20 Optagne lån

Optagne lån viser en mindreudgift på 9,2 mio. kr. i forhold til forventningerne ved budgetlægningen.

B10.90.35 Likvide aktiver

Der er en mindreindtægt i forskydning i likvide aktiver på 30,4 mio. kr. Det korrigerede budget udviste en forventet indtægt på 57,7 mio. kr. Den reelle indtægt ultimo 2018 er 27,3 mio. kr.

B10.90.40 Andre finansielle poster

Der er mindreindtægter vedrørende forskydninger i restancer og tilgodehavender samt periodisering af posteringer mellem forrige og efterfølgende regnskabsår på 26,1 mio. kr.

Generelt indeholder andre finansielle poster forskydninger i tilgodehavender og gæld samt reguleringer af betalinger/opkrævninger i forsupplements- og supplementsperioden. Stort set alle disse forskydninger er udtryk for et øjeblikbillede pr. 31. december 2018 og har ingen bevillingsmæssig, men kun en finansiell funktion.

B20 Teknik- og Bygningsudvalg

Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af opgaverne efter planloven, byggeloven, vej- og ekspropriationsloven, lov om trafikskoler, samt en række andre love indenfor det tekniske område. Opgaverne omhandler bl.a.:

- Arealanvendelse, Bygge- og boligforhold, herunder kommune- og lokalplanlægning og zonalovsager, og byggesagsbehandling,
- Trafikale anlæg og trafikhandlingsplaner, Kollektiv trafik og hyrevognskørsel,
- Plan og byggeforhold vedr. koloni- og nyttehaver,
- Projektforslag, for projekt og hovedprojekt samt udførelse af alle kommunale anlægs- og bygningsarbejder med mindre projektering og udførelse som ikke er henlagt til et andet udvalgs område,
- Vedligeholdelse af idrætsanlæg, offentlige legepladser, kommunalt anvendte bygninger og arealer, medmindre vedligeholdelsen er henlagt til et andet udvalgs område, (bortset fra den del af den indvendige vedligeholdelse som er decentraliseret),
- Samarbejde med private og selvejende institutioner inden for udvalgets område samt drift af bygninger og drift og vedligeholdelse af: rekreative områder, herunder parker, Ishøj Havn, og kommunale anlæg, som ikke er henlagt under noget andet udvalgs område.

Udvalget udarbejder forslag og indstillinger til byrådet om:

- Lokalplaner, sektorplaner for udvalgets ansvarsområder, i samarbejde med Økonomi- og Planudvalget,
- Planer for vedligeholdelse af kommunens ejendomme, idrætsanlæg, rekreative områder, herunder parker, Ishøj Havn m.v., større vedligeholdelses- og fornyelsesarbejder i samråd med det udvalg, hvorunder ejendommen hører,
- Anlægsplaner og programoplæg, byggeprogram og disponeringsforslag for bygge- og anlægsarbejder.

Lokalplanlægning:

Udvalget udarbejder efter delegation fra Økonomi og Planudvalget lokalplaner i overensstemmelse med rammerne i kommuneplanen. Desuden udarbejdes ændringer af kommuneplanrammerne, når dette er nødvendigt i forbindelse med konkrete planer. Lokalplanadministrationen i form af stillingtagen til dispensationsansøgninger foretages af udvalget, ligeledes efter delegationsbestemmelser fastsat af Økonomi- og Planudvalget.

Byggesagsbehandling og byggesagsbehandling:

Byggesagsbehandling og byggesagsbehandling indebærer dels at behandle tilladelser til ansøgningspligtige byggearbejder administrativt, dels stillingtagen til dispensationsansøgninger. På nærmere fastlagte vilkår er stillingtagen til nogle af dispensationsansøgningerne delegeret til administrationen.

Udvalgets bevillingsområder

Budgetområde 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Tillægs- bevilling	Korr. budget	Afvigelse
B20.10. Park og Vej samt kollektiv trafik	59.806	58.851	1.117	59.968	161
B20.20 Ejendomme	55.732	62.572	-4.997	57.576	1.844
B20.80 Anlæg	88.796	46.255	51.861	98.122	9.326
Bevillingsområder i alt	204.334	167.678	47.987	215.665	11.331

Beretning:**B20.10. Park og Vej samt kollektiv trafik**

Park, Vej og Miljøcentrets kerneområder er at udføre helhedsorienterede planlægning og drift indenfor områderne veje, grønne områder, havne, naturpleje og pleje af udendørs arealer på institutioner og skoler.

Lovgrundlaget er primært: Vejloven og privatvejsloven, Hegnsloven, Naturbeskyttelsesloven, Vandløbsloven, Skovloven, Bekendtgørelse af lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje, Færdselsloven, samt diverse fredningsbestemmelser.

Bevillingsområdet omfatter renovering, nyanlæg og renholdelse af veje, ukrudtsbekæmpelse, vejafmærkning, trafiksikkerhed, trafikplanlægning og vedligeholdelse af vejinventar samt udvikling og drift af grønne områder. Derudover drift og vedligeholdelse af betonbygværker broer, tunneller mv. med tilhørende udstyr samt vintervedligeholdelse på kommunens veje og stier m.m..

Endelig omfatter bevillingsområdet kollektiv trafik i samarbejdsaftale med trafikselskabet MOVIA.

Effektiv driftsstyring

Park, Vej og Miljøcentercentret arbejder løbende med driftsoptimering. Centret har i de seneste år arbejdet målrettet og struktureret omkring implementering af helhedsorienteret drift.

Der arbejdes efter konkrete delbudgetter, med styring af bl.a. tidsforbrug, maskineffektivitet, entreprenørydelser m.m. koordineres. Ovenstående prioriteres ud fra forskellige kriterier som:

- Borgertilfredsheden
- Politiske ønsker
- Faglig kvalitet
- Medarbejdertrivsel
- Økonomi

Fælles for alle ressourcer er, at data indsamles og koordineres i økonomisystemet BRUGERDATA, hvor de tilpasses den daglige drift mest effektivt. Ud fra bl.a. disse erfaringsdata arbejder Park, Vej og Miljøcenter på det strategiske niveau med innovation og nytænkning, hvor den indsamlede viden og medarbejdernes erfaringsgrundlag udnyttes bedst muligt for at sikre en optimal egenproduktion.

Arbejdsgangen er optimeret yderligere ved, at der arbejdes i teams, fx teams vedrørende pasning og pleje af kommunens grønne områder. Et team står for kontakten til kommunens institutioner, hvor de plejer udearealerne, fører tilsyn med legepladser m.m. Idrætsanlæg og naturområderne plejes ligeledes af separate teams. Kommunens dyrepark plejes af et team og ressourcerne herfra indgår også i plejen af Bredekærgård. På vejområdet arbejder et team med pasning og vedligeholdelse af veje og stier, tilsyn og reparation med fortov o.m.a.

Centret har løbende et tæt samarbejde med de øvrige afdelinger indenfor det tekniske område, og bidrager derudover med ressourcer til afvikling af flere kommunale arrangementer som f.eks. kræmmermarked, ridestævner, project Grøn Ishøj, opsætning af scenen i Byhaven og Høstfest på Bredekærgård.

I det nedenstående vises opfyldelse af de mål og resultatkrav der var fastsat i budgettet på Park- og Vej og kollektiv trafikområdet:

Bevillingsområdets målopfyldelse

Mål:	Resultatkrav:	Målopfyldelse:
<p>At skabe tryghed ved færdsel i det offentlige rum i form af god belysning på kommunens veje, stier, pladser og fortove.</p> <p>At fortsætte med behovsstyrede og energieffektive belysningssystemer for at minimere elforbruget.</p>	Der skal være et minimum af defekte lamper i kommunen og aldrig flere end serviceaftalen med Ørsted tillader.	Centret har til stadighed fokus på nye og alternative lyskilder. Der har i året været dialog med Ørsted for at sikre et minimum af defekte lamper.
LED belysning. Der arbejdes videre med at omstille den nuværende vej- og stibelysning til LED belysning.	Bedre og billigere belysning for borgerne.	Forhandlingerne om belysningsløsning til gavn for kommunens borgere fortsættes i 2019
At bidrage til kommunens grønne profil.	Alle borgere skal have nem adgang til et grønt område. Den biologiske mangfoldighed bevares og styrkes. Levesteder for sjældne planter og dyr beskyttes og styrkes.	Vedligeholdelse og forskønnelse af de grønne områder både i det åbne land og i byområderne er og bliver stadigvæk prioriteret.
At skabe en sikker og økonomisk infrastruktur i kommunen.	Fremkommelighed og sikkerhed for både bløde og hårde trafikanter skal sikres, og der skal være et minimum af registrerede uheld.	Der sker løbende en gennemgang af kommunens veje og stier for at sikre, at de er i god stand.
At sikre renholdelse af det offentlige rum.	Affald skal samles op så hurtigt som muligt, og graffiti skal fjernes, så snart det er kendt.	Der bliver stadigvæk fokuseret på henkastet affald. Centret har gennemført flere tiltag bl.a. opsætning af flere skraldespande og projekter som "Ren By" kampagnen, hvor der er fokus på skolebørn. Projektet fortsættes.
At sikre bevarelse af den bundne kapital i betonbygværker.	At minimere forældelsen af bygningsværker ved løbende kontrol, og sikre en økonomisk optimalt vedligeholdelse.	Kommunen har et fortsat konstruktivt samarbejde med specialister omkring beton og vedligehold af dette. Centret har stor fokus på reparation og vedligeholdelse af kommunens betonbygværker, og arbejdet fortsættes i 2019.
At sikre en driftssikker kollektiv trafik.	En økonomisk sikker drift af den kollektive trafik, hvor behovet for ydelser løbende bliver tilpasset de faktiske forhold.	Kollektiv trafik bliver løbende tilpasset passagerbehovet indenfor rammerne af aftalen med MOVIA. Målet er at sikre en smidig kollektiv trafik til gavn for byens borgere.
Vintertjenester – målet er at skabe sikre og farbare veje, stier, pladser og fortove, således at færdsel trygt kan ske i det offentlige rum.	En hurtig og effektiv vintertjeneste, hvor der er fokus på minimering af uheld med relation til glatføre samt udføre vintertjenesten med så få økonomiske og menneskelige omkostninger som muligt.	Der optimeres løbende på vintervedligeholdelsen med bedst mulig udnyttelse af nødvendige ressourcer. Der køres i dag efter løbende vejrmeldinger med måling af vejtemperatur og der indsættes herefter det materiel der er

		nødvendigt til en opgave.
At styrke rammerne og gode faciliteter for de mangfoldige idræts- og bevægelsestilbud, som findes i foreninger, institutioner og selvorganiserede aktiviteter.	Idrætsanlæg, og øvrige faciliteter skal fremstå indbydende for brugerne, så der er mulighed for sunde aktiviteter og gode motionsoplevelser, der er med til at sikre en høj livskvalitet.	Centret har indkøbt nødvendigt materiel til pleje af kunstgræsbaner for at sikre disse længst mulig levetid, og således at disse er i bedst mulige stand til brugerne. Derudover koordineres der løbende græsslåning efter diverse kommunale arrangementer.

Regnskabsbemærkninger:**B20.10.10 Vintervedligeholdelse**

Budgetområdet viser et merforbrug på 0,3 mio.kr. Vintervedligeholdelsen svinger fra år til år. I de senere år har vi haft relativt milde vintre og fortsætter udviklingen, forventes ikke store udsving.

B20.10.15 Ishøj havn

Budgetområdet viser et mindre forbrug på 0,2 mio. kr.. Mindre forbruget skyldes færre driftsomkostninger på et igangsat medfinansieringsprojekt vedrørende nødpumpeanlægget. Pumpen driftes af Ishøj Forsyning, og er med til at sikre mod oversvømmelse langs St. Vejleå.

B20.10.20 Parkområder

Området omfatter drift og vedligeholdelse af udearealer ved daginstitutioner, skoler, grundejerforeninger, legepladser, idrætsanlæg, ældreboliger, parker, andre kommunale anlæg, samt lønninger inden for gartnerholdet. Området arbejder tæt sammen med "Grønne områder" om vedligeholdelse og pleje af kommunens arealer. Området har i 2018 haft et mindre forbrug på 0,5 mio. kr..

B20.10.25 Grønne områder

Budgetområdet viser et mindre forbrug på 0,4 mio.kr. Området omfatter drift og vedligeholdelse af naturarealer, vådområder, dyrepark, pleje af idrætsanlæg m.m. Projektsamkøres med "Parkområdet" og flere af opgaverne koordineres.

B20.10.30 Kommunale veje, stier mv.

Budgetområdet viser et mindreforbrug på 0,2 mio.kr. Området dækker over vedligeholdelse af de kommunale veje og stier, reparationer af vejbelægnings, vejbelægningsanlæg, færdselsmarkeringer m.v. Hertil kommer sugning af vejbrønde og afvandingsledninger, drift af signalanlæg, vedligeholdelse af vejtilbehør som for eksempel belægningsanlæg, skilte, autoværn, vejstriber, træer, vejbeplantning etc..

B20.10.35 Betonbygværker

Området dækker over reparation og vedligeholdelse af kommunens broer og tunneler. Budgetområdet viser et mindre forbrug på 0,1 mio.kr.

B20.10.40 Administration

Udgifter og indtægter under administrativ organisation er en del af Park, Vej og Miljøcentrets samlede ramme. Området viser et merforbrug på 1,5 mio. kr. Årsagen til merforbruget skyldes udgiften til plan- og administrationsmedarbejdere, der tager sig af myndigheds behandling, anlægssagsstyring, administrationen af Ishøj Forsyning, Strandparkens administration, samt administration i øvrigt. Udgifterne samkøres under området "Administration". Derudover er omkostninger vedrørende kommunens værksted til kørende materiel såsom maskiner til arealpleje, snerydningsudstyr, køretøjer til sti og vejvedligeholdelse m.v. også en del af "Administrations området".

B20.20 Bevillingsområde Ejendomme:**Beretning:**

Center for Ejendomme har gennemgået flere interne organisationsændringer, med det formål at sætte kunden i centrum samt forenkle og effektivisere de interne arbejdsgange. Udviklingen er i 2018 forsat med fokus på at bygge ovenpå de opnåede erfaringer.

For at styrke vidensdeling på tværs af centret og sætte fokus på robustheden i opgaveløsningen, er centret organiseret i områder med tværfaglige arbejdsgrupper. I arbejdsgrupperne er der fokus på medarbejderinvolvering, blandt andet gennem en fælles udvikling af konkrete initiativer, der sikrer implementering af lokale indsatsområder.

Der er forsat et stort fokus på relationer, for at sikre en ensartet tilgang til kommunens ejendomme, og at alle enheder har lige muligheder. Der arbejdes med bygningsansvarlige, der er proaktive i forhold til de decentrale institutioner, så centret opleves som ét center med et fælles serviceniveau.

I Center for Ejendomme løses drifts- og akut opgaver i Ejendomsservice. Kommunens Tekniske vagtordning (TST-vagten) varetager de akutte byggetekniske opgaver, der opstår uden for normal arbejdstid. Her indgår tekniske servicemedarbejdere fra skoler, Idrætscenteret og Ejendomsservice.

Center for Ejendomme har forsat fokus på at styrke økonomistyringen ved hjælp af intern opfølgning, controlling og god bogføringsskik.

Udvendig vedligeholdelse:

Indenfor budgetområdet er der i 2018 gennemført følgende større vedligeholdelses arbejder:

- Bredekærgård, Renovering af bjælke- og spær-ender samt gesims
- Gilbroskolen, Udskiftning af branddøre
- Ishøj Havn, Renovering af toilet huse
- Ishøj Idrætscenter, Montering af ny trappelift
- Rådhuset, Reparation og omfugning af murværk Øst Gavl
- Servicearealer Kærbo,
  - Etablering af nye brønde
  - Nye gavlparterier samt vinduer
  - Udskiftning af faldstamme og koldtvandsledning
  - Udskiftning af revnede sten fra sokkel til tagfod samt facade
- Strandgårdskolen, Regnvandsstik og monteret rottespærrer
- Vibeholmskolen,
  - Energoptimering af ventilationsanlæg
  - Udskiftning af koldtvandshovedledning
  - Udskiftning af vandledninger i krybekælder

Der har i relation til bevillingsområdet været fem større anlægsprojekter undervejs i 2018, hvoraf to regnskabsmæssigt er afsluttet:

- Etablering af nyt læge og sundhedscenter på etage 5N
- Renovering af Strandgårdskolens hal "bygning O" (Afsluttet)
- Udskiftning af tag/gavle på idrætscentret
- Tilbygning til kantinen på Vejlebroskolen (Afsluttet)
- Hjemløseboligerne
- Renovering af Rådhuset. I 2018 er etage 3, 4 og 6 gennemført.

Mål:	Resultatkrav:	Målopfyldelse:
Drift og vedligeholdelse af bygninger: At Ishøj Kommune har øget fokus på at sikre kommunens bygninger, både for at øge sikkerheden for ansatte, borgere og brugere og for at leve op til forsikringsbranchens krav.	At alle skoler og institutioner lever op til gældende forsikringskrav.	Der er udarbejdet en handlingsplan for årene 2016-2018 med særligt fokus på brand-, vand- og tyverisikring. Tiltag er forløbet efter planen, og der er udarbejdet ny handlingsplan for 2019 og frem.

Regnskabsbemærkninger:**B20.20.10 Udvendig vedligeholdelse**

Budgetområdet består af udvendig vedligeholdelse, bygningspuljer og Bygningservice. Center for Ejendomme har et merforbrug på 0,4 mio. kr.

B20.20.30 Forbrugsudgifter (el, vand og varme)

Budgetområdet har et mindreforbrug på 2,65 mio. kr. Der er i den ordinære budgetopfølgingsproces indmeldt mindreforbrug på 2,5 mio. kr. Det yderligere mindreforbrug skyldes i høj grad de succesfulde energitiltag og det varme år. Derudover har der været en tilbagebetaling fra Ishøj Varmeværk.

B20.80 Anlægsprojekter for Center for Ejendomme

Der har været et samlet mindreforbrug på 2,1 mio. kr. under Center for Ejendomme, som skyldes at ikke alle anlægsprojekter er færdiggjort indenfor regnskabsåret, hvorfor restbeløb søges videreført til 2019 til færdiggørelse af projekterne.

Afsluttede projekter: Strandgårdsskolen, Bygning O:

I 2017-2018 er der brugt samlet 18,2 mio. kr. på renoveringen af Bygning O. Renoveringen inkluderer:

- Klimaskærmen er udskiftet (vægge, tage, døre og vinduer)
- Alle tekniske installationer er omlagt
- Omfangsdræn er udskiftet
- Nye ventilationsanlæg
- Alle overflader og trælistes er blevet malet
- Nye gulve i begge haller
- Alle indvendige døre er skiftet
- Naturlig ventilation i krybekælder er blevet etableret

Hjemløseboliger:

Etablering af 6 hjemløseboliger samt et fælleshus på Ishøj Søvej 1-3 (syd for den eksisterende bebyggelse).

Boligerne er opført som permanente og sammenbyggede pavilloner på punktfundamenter. Boligerne indeholder soveværelse, stue/køkken samt HC-venligt bad/toilet.

Fælleshuset etableres ligeledes som permanent pavillon på punktfundamenter. Fælleshuset indeholder et kontor for socialviceværten der er tilknyttet boligerne, et fælles vaskeri, et HC-toilet samt et fælleslokale med tekøkken til brug for beboerne.

Etableringen fik tilskud fra Udlændinge- Integrations- og Boligministeriet.

Udvalgte uafsluttede projekter: Erhvervsområdet Winthersminde:

I 2018 er sidste matrikel solgt og overtages i april 2019 af køber. Der har været udgifter for 6,1 mio. kr. i regnskabsåret. I forbindelse med overdragelsen af den solgte matrikel i 2019, mangler der at blive udført den sidste byggemodning og beplantning.

Voldgiftsager vedr. Strandgårdskoles zinktag:

Den mindre af voldgiftssagerne vedr. zinktagene på Strandgårdskolen blev tabt i 2018 og har medført en udgift på 2,8 mio. kr. Udgiften indgår i det beløb, der søges erstatning for i hovedsagen. Der er i 2018 anvendt 0,8 mio. kr. på rådgiver og advokat. DLA Piper (kommunens advokat) vurderer, at totalentreprenøren (GVL Enterprise A/S) er ansvarlig for størstedelen af de omkostninger, som Ishøj Kommune pt. har måttet afholde for udbedring af de dokumenterede mangler. DLA Piper anbefalede, at der blev anlagt en voldgiftssag mod totalentreprenøren, da en forligsløsning ikke var mulig. Voldgiftsagen er igangværende, og restbudgettet er afsat til at dække forventede sagsomkostninger frem til sagens afslutning. Sagen vil forventeligt kunne afgøres i 2019, men sagen kan blive yderligere forsinket. Selve udbedringen af fejl og mangler på zinktagene er afsluttet.

Køb af Vejlebrovej 45:

På baggrund af henvendelse fra NEXT i starten af 2018, gik Center for Ejendomme, direktionen og rådgiver i gang med at se nærmere på mulighederne for at overtage Vejlebrovej 45. Afklaringsforløbet har afdækket potentielt brug af bygningen til forskellige formål samt afklaring af den tekniske tilstand på bygningen.

På baggrund heraf valgte byrådet i december 2018 at købe Vejlebrovej 45 for 57,5 mio. kr. Arbejdet med at gøre bygningen klar til anvendelse vil være en del af kommunens arbejde i hvert fald de kommende 5 år.

B20.80 Anlæg for Center for Park, Vej og Miljø

Centret udfører udover den daglige drift flere små og store projekter til gavn for kommunens borgere og interesse grupper. Ifølge det korrigerede budget på 16,0 mio. kr. har der været et mindre forbrug på 5,1 mio.kr. Af de væsentligste projekter i 2018 kan nævnes:

Nødpumpe St. Vejleå

Ishøj Kommune har som projektejer afsluttet etablering af et fælles projekt Nødpumpestation Ishøj Havn inkl. forhøjelse af spunsvæg mellem Store Vejle Å og Jægersø. Projektet er et klimatilpasningsprojekt, der udføres i et samarbejde mellem Kloaksammenslutningen Vallensbæk Mose og Ishøj Kommune, der er projektejer.

Kloaksammenslutningen Vallensbæk Mose består af de seks spildevandsselskaber, HOFOR Spildevand Albertslund, HOFOR Spildevand Brøndby, HOFOR Spildevand Vallensbæk, HTK Kloak, Glostrup Spildevand og Ishøj Spildevand.

Projektet er udført som et medfinansieringsprojekt i henhold til aftale mellem projektejer Ishøj Kommune og hver af de 6 medlemmer af Kloaksammenslutningen.

De samlede anlægsomkostninger blev overskrevet ca. 2,8 % ud af en omsætning på 15,4 mio. kr.

Torslundevej, slidlag og afvanding

Baggrund: I forbindelse med en påtænkt fortovsrenovering langs Torslundevej blev det anbefalet at optimere det eksisterende regnvandssystem. På grund af nye kantafræsninger og rendestensbrønde langs vejen, er der i forslaget også planlagt renovering af eksisterende vandledning. Projektet har kostet 12,8 mio. kr., og der har været et merforbrug på 1,8 mio. kr.

Årsagsforklaring til afvigelsen: Afvigelsen skyldes bl.a., at projektet undervejs blev ændret, således at de planlagte regnvandsbassiner ikke måtte etableres grundet myndighedskrav i "transportkorridoren", men i stedet skulle udføres som rørbassiner placeret under selve kørebanen.

Derudover blev alle beboernes indkørsler på den sydlige del af vejen hævet til niveau med kørebanen/cykelstien, på et areal for hver indkørsel der ligger 5-7 meter inde på de grunde der ligger langs Torslundevej.

Ishøjskole udearealer

Projektet er en planlagt renovering af skolegården og legeplads til gavn for skolen og beboerne i området. Projektet er kørt planmæssigt med et forbrug på 3,2 mio. kr.

Gildbro Skole udearealer

Projektet er første etape af en planlagt renovering af legeplads og træværk på skolens udearealer. Projektet er kørt planmæssigt med et forbrug på 2,0 mio. kr.

Uddybning af sejlrunden i Ishøj Havn

Projektet er et tilbagevendende projekt med uddybning af sejlrunden til gavn for havnens mange brugere. Der var bevilliget 0,2 mio. kr. og brugt 0,08 mio. kr.

Fortsættende anlægsprojekter

Fortsættende og igangsatte projekter:

- Cykelparkering ved institutioner
- Skovrejsning i forbindelse med Ringstedbanen
- Stier i den nye skov
- Landsbyskoven, hundeskov
- Sti langs Køgebugtmotorvejen
- Støjdæmpning langs Køgebugtmotorvejen

B20.80 Anlæg i Center for Byudvikling

Anlægsprojektet er givet til etablering af kunst- og kulturaksen. Projektet blev påbegyndt i 2017 og er et stiforløb fra Ishøj Station til ARKEN med fokus på kunst, leg og sundhed. Stiforløbet skal skabe en tydelig forbindelse, der skal lede borgere og besøgende på rette vej til ARKEN samtidig med, at man kan gå på en aktiv opdagelse i kunst, natur og byrum.

Med udgangen af 2018 resterede der knap 2,1 mio. kr., som søges videreført til 2019. Projektet har været forsinket med hensyn til, hvem der skulle stå for udbuds- og anlægsarbejdet, og derfor etableres de egentlige anlægsarbejder først i løbet af 2019. Der er medfinansiering på projektet, idet kommunen modtager væsentlige fondstilskud fra Realdania.

B30 Klima- og Miljøudvalget

Udvalget varetager forvaltning af opgaver omhandlende røg, støj og affald. Udvalget forvalter opgaver efter bl.a. Miljøbeskyttelsesloven, Vandforsyningsloven, Jordforureningsloven, Naturbeskyttelsesloven, Vandløbsloven og Varmeforsyningsloven. Forvaltningen sker efter disse love og flere andre herunder bekendtgørelser m.m.. Opgaverne omhandler bl.a.:

- Administration af al virksomhed, som gennem udsendelse af faste, flydende eller luftformige stoffer, gennem udsendelse af mikroorganismer, kan være til skade for miljø og sundhed,
- Eller Stoffer der ved frembringelse af affald kan medføre forurening af luft, vand, jord samt undergrund, herunder rystelser og støj,
- Produkter eller varer, som i forbindelse med fremstilling, opbevaring, anvendelse, transport eller ved den senere håndtering som affald, kan medføre forurening,
- Transportmidler og andre mobile anlæg, som kan medføre forurening,
- Dyrehold, skadedyr og andre forhold, som kan medføre hygiejniske problemer eller væsentlige ulemper for omgivelserne.

Udvalget udarbejder forslag og indstillinger til byrådet om:

- Foranstaltninger om vedligeholdelse af vandløb, øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn mv.,
- Myndighedsopgaver i forbindelse med miljøundersøgelser i forbindelse med f.eks. jordforurening, rådgivning, prøvetagning, analysearbejde mv.,
- Badevandsundersøgelser foretages i forbindelse med godkendelse af badevandet i henhold til reglerne om "Blå Flag",
- Godkendelse og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven med virksomheder indgår ligeledes under dette punkt,

Lovgrundlaget er Miljøbeskyttelsesloven og Jordforureningsloven samt afledte bekendtgørelser heraf.

- Under bevillingsområdet "Miljøbeskyttelse" varetager Center for Park-, Vej- og Miljø naturbeskyttelse og vandløbsvedligeholdelse.

Kommunens sagsbehandling indenfor miljøområdet dækker hovedområderne:

Virksomhedstilsyn

Ishøj Kommune varetager Ishøj og Vallensbæk Kommuners miljøtilsyn med virksomheder og landbrug. Formålet med tilsynene er at sikre, at miljøforholdene er forsvarlige, og at de gældende regler og bestemmelser på miljøområdet overholdes. Desuden skal virksomheder og landbrug vejledes om muligheder for miljøforbedringer i forbindelse med tilsynet.

De fleste tilsyn gennemføres som samlede miljøtilsyn, hvor hele virksomheden/landbruget gennemgås med henblik på at vurdere miljøforholdene. Desuden gennemføres der opfølgende miljøtilsyn på virksomheder, hvor det er nødvendigt at følge op på, om eventuelle håndtag er efterkommet. Endelig føres der tilsyn i forbindelse med klager.

Vandforsyningsmyndighed

Som Kommune skal vi sikre, at udnyttelsen, og den dertil knyttede beskyttelse af vandforekomster, sker efter en samlet planlægning og efter en samlet vurdering. Der skal tages hensyn til kommunens Vandforsyningsplan og sikres en samordning af den eksisterende vandforsyning med henblik på en hensigtsmæssig anvendelse af vandforekomsterne. Samtidig skal der ske en planmæssig udbygning og drift af en tilstrækkelig og kvalitetsmæssigt tilfredsstillende vandforsyning med fokus på høje kvalitetskrav til drikkevand til beskyttelse af menneskers sundhed. Kommunen meddeler indvindingstilladelser og overvåger vandforsyningen og de private brønde og borer.

Affaldshåndtering

Kommunens sagsbehandling omfatter håndtering af affald, der ikke er reguleret af anden lovgivning.

Spildevandsmyndighed

Kommunen udarbejder planer for bortskaffelse af spildevand og administrerer tilladelser og forbud mod spildevandudledning til vandløb, søer eller havet. Kommunen skal sikre begrænsning af udledning af visse stoffer til vandløb, søer eller havet, og sikre overholdelse af forbud mod tilførsel af visse stoffer direkte til grundvandet.

Endvidere administrerer kommunen afledning af spildevand til jorden (nedsivning), udledning og udsprøjtning af spildevand på jordoverfladen til ikke-jordbrugsformål, Etablering af samletanke, der indeholder spildevand og tømningsordninger af olie- og kemikalieudskillere.

Jordforurening

Administrationen skal medvirke til at forebygge, fjerne eller begrænse jordforurening og forhindre eller forebygge skadelig virkning fra jordforurening på grundvand, menneskers sundhed og miljøet i øvrigt. Kommunen skal særligt have fokus på at beskytte drikkevandsressourcer, forebygge sundhedsmæssige problemer ved anvendelsen af forurenede arealer, tilvejebringe grundlag for en koordineret og målrettet offentlig indsats for at undgå skadelig virkning fra jordforurening.

Badevand

Der føres tilsyn med badevandskvaliteten så det sikres, at vandet ikke er forurenat.

Varmeplanlægning

I samarbejde med forsyningsselskaber og andre berørte parter udføres planlægning for varmforsyningen i kommunen. Det sker ved, at der udarbejdes projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Miljøvurdering

Kommunen skal sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer og programmer med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling. Kommunen skal derfor sikre, at der gennemføres en miljøvurdering af planer og programmer, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Klima

Kommunen udarbejder og implementerer Klimaplaner.

Administration for Grønt Råd i Ishøj Kommune samt koordinere tiltag relateret til klima med øvrig lovgivning herunder Plan- og Bygge- og Miljøbeskyttelseslov.

Udvalgets bevillingsområder:

Bevillingsområde 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Tillægs- bevilling	Korr. budget	Afvigelse
B30.10 Miljøbeskyttelse	4.998	3.780	1.707	5.486	488
B30.20 Forsyning, renovation og klimainvestering	-1.166	-7.228	1.462	-5.766	-4.599
B30.80 Ishøj Varmeværk	937	0	9.378	9.378	8.441
Bevillingsområdet i alt	4.769	-3.448	12.546	9.099	4.329

B30.10 Bevillingsområde Miljøbeskyttelse

Miljøforanstaltninger omfatter blandt andet vedligeholdelse af vandløb, øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn mv.. Derudover øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn mv. samt myndighedsopgaver i forbindelse med miljøundersøgelser inden for f.eks. jordforurening, rådgivning, prøvetagning, analysearbejde etc.. Badevandsundersøgelser foretages i forbindelse med godkendelse af badevandet i henhold til reglerne om "Blå Flag".

Godkendelse og tilsyn med virksomheder efter miljøbeskyttelsesloven indgår ligeledes under dette punkt. Lovgrundlaget er Miljøbeskyttelsesloven og Jordforureningsloven samt afledte bekendtgørelser heraf.

Naturforvaltningsprojekter (naturbeskyttelse) og vedligeholdelse af vandløb

Naturbeskyttelse og vandløbsvedligeholdelse varetages af Ishøj Kommunes Park-, Vej- og Miljøcenter.

Budgetområdets målopfyldelse

Der har ikke været politiske vedtagne mål for budgetområdet.

I 2018 er der udover den almindelige sagsbehandling ved forvaltning af kommunens myndighedsopgaver indenfor miljøbeskyttelse arbejdet med nedenstående emner:

- I første halvår af 2018 har der været nedsat et naturråd for: Albertslund, Høje-Taastrup, Herlev, Ballerup, Glostrup, Vallensbæk og Ishøj, med repræsentanter fra interesseforeninger med natur, friluftsliv og landbrug. Naturrådets opgave har været at komme med input til kommunernes planlægning for "Grønt Danmarkskort". Administrationen i Ishøj har, bl.a. med input fra naturrådet, i 2018 arbejdet med kortlægning af områder til Grønt Danmarkskort. Materialet indarbejdes i den kommende kommuneplanrevision.
- I efteråret 2018 har Greve og Ishøj kommuner fået tilsagn fra Miljøstyrelsen og Fiskeristyrelsen til at gennemføre to forundersøgelser af vandplansindsatser i Lille Vejleå, herunder omlægning af Lille Vejleå udenom Ishøj Sø samt den flisebelagte strækning nedstrøms Thorsbro Vandværk. Forundersøgelsen for den flisebelagte strækning opstrøms Thorsbro Vandværk modtog ikke et statsligt tilsagn grundet at undersøgelsen ikke var omkostningseffektiv (overskridelse af de reservede statslige midler). Kommunerne arbejder for at søge om et nyt tilsagn. De to forundersøgelser, som har modtaget statsligt tilsagn, forventes at blive gennemført i 2019. Forundersøgelserne vil afdække, om de egentlige vandplanprojekter er omkostningseffektive og dermed realiserbare. Ifølge statens vandområdeplan skal vandplanprojekterne være gennemført inden udgangen af 2021.
- Sidst i 2018 er opstartet et tværkommunalt samarbejde om St. Vejleå med deltagelse af kommuner og forsyninger indenfor oplandet. Baggrunden for samarbejdet er, at landvæsenskommissionskendelsen er opsagt i flere af oplandskommunerne. Der er følgelig et behov for nogle nye fælles retningslinjer for udledninger af overfladevand til vandløbet, som er afstemt med både hydrauliske og miljømæssige forhold. I starten af 2019 er nedsat arbejdsgruppe og styregruppe for samarbejdet.
- Fortsættelse af samarbejdet om Lille Vejleå mellem Ishøj Kommune, Greve Kommune, Høje-Taastrup Kommune samt Ishøj Forsyning, KLAR Forsyning og HTK Forsyning. I 2018 er den hydrauliske model for vandløbet blevet kalibreret (kvalitetssikret og tilpasset). Samarbejdet fortsætter i 2019, hvor fokus i første omgang er på at få et overblik over potentielle risikoområder for oversvømmelser i ådalen samt muligheder for håndtering af dette, eksempelvis nye bassinvolumener og evt. udvidet vandløbskapacitet.

Spildevandsmyndighed

Kommunen har udarbejdet planer for bortskaffelse af spildevand i kommunen samt meddelt tilladelser til afledning af spildevand til jorden (nedsivning).

Jordforurening

Kommunen har meddelt tilladelser efter Jordforureningslovens § 8 til at udføre anlægsarbejder på kortlagte ejendomme.

Badevand

Kommunen har ført tilsyn med badevandet.

I det nedenstående vises opfyldelse af de mål og resultatkrav der var fastsat i budgettet på Miljøbeskyttelsesområdet:

Bevillingsområdets målopfyldelse:

Mål:	Resultatkrav:	Målopfyldelse:
Virksomhedstilsyn: At opfylde de nye krav i tilsynsbekendtgørelsen.	At alle miljøgodkendte virksomheder får tilsyn inden for 3 år, og der føres tilsyn med mindst 40 % af dem. At alle bilag 1-virksomheder, landbrug og branchevirksomheder får samlet miljøtilsyn inden for 6 år, og der føres tilsyn med mindst 25 % af disse. To tilsynskampagner gennemføres og evalueres efterfølgende.	Tilsynsmålene er opfyldt hvad angår alle typer virksomheder. Der er gennemført 2 kampagner, som er evalueret som succesfulde.
Energibesparende foranstaltninger: 3 % reduktion af CO2 udledning	Som Klimakommune er der fokus på reduktion af energiforbrug og vedvarende energi for de kommunale ejendomme	Der er i 2018 foretaget en række prioriterede tiltag på kommunens ejendomme jf. energihandlingsplanen.

Regnskabsbemærkninger:

Regnskab på bevillingsområdet B30.10 viser et mindreforbrug på 0,5 mio.kr. Udgifterne dækker over bekæmpelse af trafikstøj, deltagelse i Grønt Forum, miljøtilsyn skadedyrsbekæmpelse m.m.

B30.10 Bevillingsområde Forsyning**Renovation - affaldshåndtering**

Området omfatter håndtering af affald, der ikke er reguleret af anden lovgivning, klassificering af affald, planlægning om affald, ordninger for affald, data om affald, brug af affaldssystemer og anmeldelse af affald m.v.

Klimainvestering

Der er etableret et nødpumpeanlæg i Ishøj Havn, hvortil er optaget et lån på 15,0 mio. kr. 6 kommuners forsyningsvirksomheder hæfter sammen for lånet og deres andel af afdragene registreres her. Derudover registreres renter på denne konto.

I det nedenstående vises opfyldelse af de mål og resultatkrav der var fastsat i budgettet på Forsyningsområdet:

Bevillingsområdets mål og resultatkrav

Ishøj Kommunes mål, resultat og initiativer på affaldsområdet fremgår af kommunens affaldsplan 2013-2024.

Handlingsplan 2013-18 beskriver aktiviteter til opfyldelse af målene beskrevet i Affaldsplanen. Ishøj Kommunes mål for 2013-2018 tager udgangspunkt i udfordringerne med at ressourcerne skal ud af affaldet, problemstoffer skal ud af affaldet, og at der ved kommunikation skal skabes handling.

Jf. Kortlægning af affald fra husholdninger 2017 genanvendes 36,3 % af husholdningsaffaldet i Ishøj Kommune.

Bevillingsområdets målopfyldelse:

Mål:	Resultatkrav:	Målopfyldelse:
Ishøj Kommunes mål, resultat og initiativer på affaldsområdet fremgår af kommunens affaldsplan 2013-2024. Handlingsplan 2013-18 beskriver aktiviteter til opfyldelse af målene beskrevet i Affaldsplanen. Ishøj		Jf. Kortlægning af affald fra husholdninger 2017 genanvendes 36,3 % af husholdningsaffaldet i Ishøj Kommune. Kortlægning af affaldsmængder for 2018 foreligger i april 2019.

Kommunes mål for 2013-2018 tager udgangspunkt i udfordringerne med at ressourcer skal ud af affaldet, problemstoffer skal ud af affaldet, og at der ved kommunikation skal skabes handling.		
---	--	--

Regnskabsbemærkninger:

Regnskab på bevillingsområdet B30.20 viser en netto mindreindtægt på 4,6 mio. kr. som er udspecificeret herunder.

B30.20.05 Renovation og klimainvestering Renovation

Området omfatter håndtering af affald, der ikke er reguleret af anden lovgivning, klassificering af affald, planlægning om affald, ordninger for affald, data om affald, brug af affaldssystemer og anmeldelse af affald m.v.

Renovationsområdet havde i 2018 et udgiftsbudget på 22,2 mio. kr., og der var nettobudgetteret med et forventet overskud på ca. 1 mio. kr. Det samlede regnskab viste et overskud på 0,1 mio. kr. og dermed en mindreindtægt på 0,9 mio. kr. i forhold til det forventede. Resultatet indgår i kommunens mellemværende med forsyningen. Mellemværendet mellem renovationsordningen og Ishøj Kommune viser, at renovationsordningen i dag har et tilgodehavende på 12 mio. kr.

Klimainvestering

Der er merindtægter vedr. 6 kommuners forsyningsvirksomheders afdrag på klimalåne samt renteudgifter på klimalånet, i alt -0,7 mio. kr.

B30.20.10 Varmeforsyning**Varmeforsyning**

Ishøj Varmeværk er et kommunalt varmeværk og forsyner Ishøjs borgere med fjernvarme. Der budgetteres med et driftsresultat der dækker afskrivninger på mellemværende med kommunen.

Varmeværket havde i 2018 et overskud på 5,8 mio. kr. Dette skyldes dels færre udgifter end forventet, men også højere indtjening end forventet som følge af VEKS prisnedsættelser. Overskuddet blev i 2018 tilbagebetalt til forbrugerne ved årsopgørelsen. Mellemværendet mellem Ishøj Kommune og Ishøj Varmeværk udgjorde 40,6 mio.kr. Et beløb, som Ishøj Varmeværk skylder Ishøj Kommune.

B30.80 Anlæg**Anlægsprojekter i Center for Park, Vej og Miljø****Støjafskærmning langs Køge Bugt Motorvejen:**

Der blev i 2018 indgået kontrakt vedrørende etablering af støjvold i etape 1, som er strækningen mellem Ishøj Stationsvej og kommunegrænsen ved Store Vejleå.

Inden entreprenøren kan påbegynde sit arbejde, skal der ombygges et kryds på Ishøj Stationsvej, eksisterende regnvandsledning fra Tranegilde skal sikres/omlægges, og entreprenøren skal etablere sin arbejdsplads.

Der er givet bevilling hertil på 5,5 mio.kr. og sammenholdt med forbruget der blev videreført fra 2017, udgjorde den samlede bevilling i 2018 i alt 4.9 mio.kr.

Udgiften i løbet af 2018 har udgjort 0,9 mio.kr., hvorfor der reststår 4,0 mio.kr., der er søgt videreført til 2019.

Anlægsprojekter i Center for Ejendomme

I relation til bevillingsområdet har Ishøj Varmeværk haft 7 anlægsprojekter undervejs i 2018, hvoraf to regnskabsmæssigt er afsluttet:

Afsluttede projekter:

Nyt transportsystem:

Varmeværket har fået skiftet transportsystemet af træpiller i 2018. Der er afholdt udgifter for 1,6 mio. kr.

Ny bil:

Varmeværket har en vognpakke bestående af 4 biler. Det er planlagt, der skiftes en ud hvert 2. år. I 2018 har varmeværket fået bevilliget og skiftet en bil ud. Der er afholdt udgifter for 0,2 mio. kr.

Letbanen – fjernvarmerør:

I forbindelse med Letbanen skal varmeværket have omlagt sit ledningsnet. Der skal i alt rykkes på fjernvarmerørene på 4 lokationer. I 2018 gennemførte varmeværket et af disse. Der blev afholdt udgifter for 1,4 mio. kr., og sagen på den ene opgravning er afsluttet.

Udvalgte uafsluttede projekter: Automatisering af kedelafdeling:

Sagen er ikke afsluttet endnu, men forventes afsluttet i 2019. Der videreføres derfor 1,3 mio. kr. til 2019. Varmeværket har valgt at holde tilbage med investeringerne, indtil der er blevet opsamlet viden og erfaring nok med drift af kedlerne.

Ishøj Lille Industriområde:

Varmeværket har fået bevilliget lån til ILI udbygning af fjernvarme i området. Restbudgettet har været videreført til eventuelle udbyggelser siden. Varmeværket har ikke haft udgifter til det lille industri område i 2018, og hele det resterende beløb 3,1 mio. kr. videreføres til 2019. Sagen forventes afsluttet i 2019, da området omdannes til boligområde, og eventuelle fremtidige udgifter pålægges boligselskaberne.

Havarisagen:

Havarisagen vedrører et uheld på Varmeværket i 2013, hvor en kedel fik overtryk. Havarisagen er endnu ikke afsluttet, men forventes afsluttet i 2019, da modparten har lagt op til at indgå et forlig. Der er afholdt udgifter for 46.000 kr. i 2018.

Opgradering af vekslere:

Varmeværket planlægger at udskifte vekslerne på centralerne, for at ensarte og stabilisere varmeleveringen. Der er afholdt udgifter for 176 t.kr. i 2018. Restbudgettet på 0,8 mio. kr. videreføres til 2019.

B40 Børne- og Undervisningsudvalget

Børne- og Undervisningsudvalgets arbejde tager udover Børne- og Ungepolitikken afsæt i flere andre politikker, retningslinjer og målsætninger, som er vedtaget af Ishøj Byråd, og som udtrykker Ishøj Kommunes ambitioner og værdier for arbejdet på Børne- og Undervisningsområdet.

Børne- og Undervisningsudvalget varetager forvaltningen af kommunens opgaver indenfor Dagtilbudsloven, Folkeskoleloven, Bekendtgørelse om specialundervisning, Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU), Lov om specialundervisning for voksne samt Lov om forberedende voksenundervisning. Udvalget har ansvaret for, at der træffes afgørelse i personsager vedr. specialundervisning til handicappede børn og unge.

Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning vedr. kommunens opgaver efter Lov om Social Service i den del, der vedrører børn og unge. Ligesom kommunens opgaver vedr. Sundhedsloven varetages af udvalget på følgende områder: Sundhedspleje, børn og ungelæge, vederlagsfri fysioterapi til børn og unge.

Udvalget varetager i henhold til lov om det forpligtende samarbejde Vallensbæks kommunes opgaver indenfor det specialpædagogiske område til børn og unge, særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU), voksenspecialundervisning samt det specialiserede socialområde vedr. børn og unge.

Politikken beskriver de overordnede mål samt det menneskesyn, der er bærende i arbejdet med børn og unge.

Målet er at skabe lige muligheder for alle. Ishøj Kommune skaber rammer og retning for de tilbud børn og unge dagligt færdes i. Det er essentielt, at den inkluderende tankegang er bærende; for Ishøj Kommunes tilbud er for alle børn og unge. Det er vores mål, at alle oplever, at de er med om bord – med i et fællesskab.

Visionen i Børne- og Ungepolitikken er:

Børn og unge sejrer i eget liv og når deres fulde potentiale.

I Børne- og Ungepolitikken er der tre hovedtemaer, som rammesætter vores arbejde:

- Glade børn i betydningsfulde fællesskaber
- Klar til verden og lyst til livet
- Børns trivsel er voksnes ansvar

Der er to administrative centre, der refererer til udvalget, Center for Dagtilbud og Uddannelse og Center for Børn og Forebyggelse.

Målgruppen for Center for Dagtilbud og Uddannelse, herunder centrets driftssteder, omfatter alle børn i alderen 0 – 16/17 år, som er bosat i Ishøj Kommune og deres forældre.

Målgruppen for Center for Børn og Forebyggelse – er specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand samt det specialiserede socialområde på børne- og ungeområdet. Området dækker de tilsvarende opgaver i Vallensbæk Kommune.

Udvalgets bevillingsområder:

Bevillingsområde 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Tillægs- bevilling	Korr. budget	Afvigelse
B40.10 Skoler	242.998	247.163	-1.730	245.433	2.435
B40.20 Dagtilbud	108.147	114.006	-1.758	112.248	4.101
B40.30 Specialpædagogisk bistand	166.562	151.454	9.726	161.180	-5.383
Bevillingsområde i alt	517.708	517.647	1.214	518.861	1.153

Status på budgetmål

B40.10 Skoler

I det nedenstående vises opfyldelse af de mål og resultatkrav der var fastsat i budgettet på skoleområdet.

Mål	Resultatkrav	Målopfyldelse
B40.10 Skoler		
<p>Karakterniveauet skal over en årrække hæves i folkeskolen, specielt med fokus på fagene dansk og matematik.</p> <p>Byrådet indgik i forbindelse med vedtagelsen af budget 2016 uddannelsesmanifestet: "Karakterniveauet skal over en årrække hæves i folkeskolen, specielt med fokus på fagene dansk og matematik".</p>	<p>Der skal fortsat kunne ses en positiv progression i karakterniveauet, særligt i fagene dansk og matematik.</p> <p>I forbindelse med opfølgningen på kvalitetsrapporten 2017 har hver skole opstillet mere specifikke mål, som tager udgangspunkt i de udfordringer som kvalitetsrapportens resultater viser for skolerne. Målene er flerårige mål.</p>	<p>Karakterniveauet og progressionen i karakterniveauet monitoreres løbende, og rapporteres i forbindelse med kvalitetsrapporten for skoleområdet. Der tages udgangspunkt i 9. klasseprøverne samt de nationale test i læsning på klassetrinene 2., 4., 6. og 8. samt matematik i 3. og 6. klasse.</p> <p>Kvalitetsrapporten for 2018 viste store forskelle skolerne imellem. Generelt betragtet kan det konkluderes, at eleverne i Ishøj Kommunes skoler ligger under landsgennemsnittet og i nogle tilfælde også under den socioøkonomiske reference. Til gengæld er vores evne til at løfte eleverne generelt bedre end landsgennemsnittet.</p> <p>Hver enkelt skole arbejder med deres specifikke mål, hvoraf flertallet er flerårige mål. Center for Dagtilbud og Uddannelse følger op på målene med de enkelte skoler.</p>
<p>Flere unge i erhvervsuddannelser</p>	<p>Regeringen har formuleret en national målsætning om, at andelen af elever, der vælger en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse skal op på 25 % i 2020, og at andelen skal øges til mindst 30 % i 2025.</p> <p>I Ishøj Kommune er målet,</p> <ol style="list-style-type: none"> at mindst 25 % af eleverne i 2020 vælger en erhvervsuddannelse umiddelbart efter 9. eller 10. 	<p>I 2018 søgte 18,9 % unge Ishøj-borgere ind på en erhvervsuddannelse (EUD) efter 9. og 10. klasse.</p> <p>Med fokus på målene har vi i 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> Skærpet vores fokus på, at vejlede elever ind i erhvervsuddannelserne, bl.a. i forbindelse med uddannelsesparathedsvurderinger, undervisningen i Uddannelse og Job og på forældremøder i samarbejde med UU-vejlederne på skolerne.

	<p>klasse.</p> <p>2. at mindst 30 % af eleverne i 2025 vælger en erhvervsuddannelse umiddelbart efter 9. eller 10. klasse.</p> <p>En øget frekvens til erhvervsuddannelserne bl.a. betyder en reduktion i tilgangen til de gymnasiale uddannelser på mellem 60 - 65 %.</p> <p>I 2015 søgte 24,6 % unge Ishøj-borgere ind på en erhvervsuddannelse (EUD) efter 9. og 10. klasse. I 2016 var tallet 17,4 % og i 2017 er tallet 22,5 %.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsat Klar Til Uddannelsesforløb (KTU). • Drøftet modeller for praktikforløb. • Tilrettelagt praktikforløb for udskolingslærere • Forberedt den kommunale sammenhængende ungeindsats Ishøj Uddannelse og Job, som overtages 1. april 2019. <p>Arbejdet fortsættes og intensiveres i årene frem.</p>
--	--	--

Regnskabsbemærkninger:

B40.10: Regnskab 2018 udviste et mindreforbrug på skoleområdet på ca. 2,4 mio. kr., som svarer til 1 % i forhold til det korrigerede budget. Mindreforbruget skyldes primært færre elever i frie grundskoler end forventet, færre elever i forbindelse med frit skolevalg samt ressourcer til ordblindeindsatsen som jf. Byråds beslutning den 28. juni 2017 videreføres over årene.

B40.20 Dagtilbud

I det nedenstående vises opfyldelse af de mål og resultatkrav der var fastsat i budgettet på daginstitutionsområdet.

Mål	Resultatkrav	Målopfyldeelse
B40.20 Dagtilbud		
Kvalitet i dagtilbud	<p>Med udgangspunkt i de fælles overordnede mål for dagtilbuddene i Ishøj Kommune, national og international forskning samt erfaringer udarbejdes kvalitetsparametre for 15 centrale områder.</p> <p>De konkrete kvalitetsmetre skal bidrage til at sikre kvalitet i det pædagogiske arbejde med børn og forældre.</p> <p>Arbejdet med kvalitetsparametrene færdiggøres i 2018, og der lægges en plan for den videre implementering af såvel de overordnede fælles mål som kvalitetsparametrene.</p>	<p>Arbejdet med udvikling af 16 fælles kvalitetsparametre for dagtilbud i Ishøj Kommune blev færdiggjort i december 2018. Kvalitetsparametrene blev præsenteret på en kvalitetskonference for alle medarbejdere i dagtilbud samt gæster fra bl.a. Ishøj Kommunes skoler den 5. januar 2019.</p> <p>Der er udarbejdet udkast til fælles implementeringsstrategi for implementering af kvalitetsparametre, den nye styrkede læreplan (jf. dagtilbudsloven af maj 2018) samt vores fælles overordnede mål, som fremlægges for dagtilbudsledere og afdelingsledere i februar 2019.</p>
Skoleforberedende arbejde og retningslinjer for overgang mellem dagtilbud og SFO/skole	<p>De seneste tre år har Center for Dagtilbud og Uddannelse i samarbejde med institutioner, SFO'er og skoler arbejdet målrettet og systematisk med at udvikle og kvalificere det skoleforberedende</p>	<p>Center for Dagtilbud og Uddannelse har i 2018 påbegyndt et tematisyn i alle SFO'er og dagtilbud med fokus på skoleforberedende arbejde og arbejdet med overgange mellem dagtilbud SFO/skole.</p>

	<p>arbejde i institutioner og SFO'er samt kvalificere samarbejdet herom.</p> <p>Arbejdet giver anledning til at vurdere, hvorvidt de kommunale retningslinjer for overgange mellem dagtilbud og SFO/skoler skal revurderes.</p>	<p>Tematilsynet forventes fuldt gennemført i juni 2019.</p> <p>Med udgangspunkt i tilsynet og i de mål- og handleplaner som SFO'er og dagtilbud udarbejder på baggrund af tilsynet, tilrettelægges en proces med udarbejdelse af nye retningslinjer for arbejder med overgange mellem dagtilbud og SFO/skole.</p>
--	---	---

Regnskabsbemærkninger:

B40.20: Regnskab 2018 udviste et mindreforbrug på dagtilbudsområdet på ca. 4,1 mio. kr., som svarer til 3,6 % i forhold til det korrigerede budget. Mindreforbruget skyldes primært stillingsledighed i dagtilbuddene og i Sprogkorpset samt udskudte renoveringer af legepladser mv., som ikke har kunnet gennemføres i 2018.

B40.30 Specialpædagogisk bistand og det specialiserede socialområde (børn og unge)

I det nedenstående vises opfyldelse af de mål og resultatkrav der var fastsat i budgettet på det Specialiserede Børne- og Ungeområde:

Mål	Resultatkrav	Målopfylde
B40.30. Specialpædagogisk bistand og det specialiserede socialområde (børn og unge)		
Videreudvikling af en strategi for en tidligere og mere effektiv indsats overfor børn og unge med særlige behov.	Færdiggørelse af klar en strategi på området gældende for perioden 2018 – 2020.	Der er arbejdet videre med strategien i et samarbejde med Center for Dagtilbud og Uddannelse samt Center for Børn og Unge i Vallensbæk. Det er dog besluttet, at strategien ikke bliver en selvstændig strategi i Ishøj Kommune, men vil muligvis indgå som element i en mere overordnet strategi for "Forebyggelse betaler sig".
Sammen med Center for Dagtilbud og Uddannelse at udarbejde en ny styringsmodel for specialundervisningen.	Udvikling og implementering af ny eller justeret model for styring af udgifter til specialundervisning.	Dette arbejde pågår aktuelt via temadage mellem Center for Dagtilbud og Uddannelse og Center for Børn og Forebyggelse. Den ændrede/justerede model forventes at blive besluttet i 2019.
Justere eller udvikle ny strategi og model for sikring af uddannelse eller beskæftigelse for unge med funktionsættelser.	<p>Analyse af nuværende praksis i forhold til STU.</p> <p>Afklare alternative muligheder for unge med særlige behov en god vej i forhold uddannelse og/eller beskæftigelse.</p>	Analysen er afsluttet og har dannet grundlag for afgørelser i forhold til STU i 2018. Idéerne og tanker medtænkes i forbindelse med opstart af "Ishøj Uddannelse og Job" i april 2019.

Regnskabsbemærkninger:

Hovedårsagerne til merforbruget på området er merudgifter i forhold til specialundervisning, forebyggende indsatser for udsatte familier og anbringelser.

Det er konstateret, at der har været en forholdsvis kraftig stigning i køb af pladser til specialundervisning samt følgeudgifter til særlige SFO-tilbud og kørsel. De foreløbige analyser viser ikke en entydig forklaring, men overordnet er

---

der flere elever med massive vanskeligheder, som ikke har kunnet håndteres i vores egne specialundervisningstilbud. Der er i slutningen af 2018 iværksat yderligere analyse og redegørelse, som vil komme med forslag til kompenserende besparelser på området. De øgede udgifter på specialundervisningsområdet modsvarer til dels af faldende udgifter til specialbørnehaver.

Udgifterne til forebyggende indsatser er øget markant i 2018 i forhold til tidligere år. Det er især køb af eksterne leverandører til iværksættelse af massiv familiebehandling og praktisk-pædagogisk støtte i udsatte familier i forbindelse med akutte situationer omkring børn, unge og deres familier. Det har været en prioritet at sætte massivt ind med forebyggende indsatser frem for at anbringe ét eller flere børn i familierne. Generelt har det været en succes – indsatserne har i flere tilfælde forebygget anbringelser.

Udgifterne til anbringelser har i 2018 dog alligevel været på niveau med tidligere år. Dette skyldes især få meget dyre og nødvendige anbringelser, hvor udgiften har været betydeligt højere end gennemsnitudgiften for en anbringelse. Dette kan også ses af øget refusioner i forbindelse med opgørelse af særligt dyre enkeltsager. Derfor ses der ikke et tilsvarende fald i udgifter til anbringelser.

Effekten af den øgede prioritering af forebyggende indsatser i hjemmet kan dog aflæses på antallet af anbragte. Ultimo 2017 var antallet af anbragte 85, mens antallet ultimo 2018 var 71. Dvs. et fald på 14 anbragte fra 2018 til 2017, hvilket svarer til et fald på 16 %. Dette er det laveste antal anbragte i Ishøj de sidste 5 år. Såfremt antallet af anbragte børn og unge forbliver på dette forholdsvis lave niveau, forventes der faldende udgifter til anbragte i 2019, som kan modsvare de øgede udgifter til forebyggende indsatser.

Endvidere er der merforbrug for driften (lønudgifterne) i forhold til det forventede forbrug i forbindelse med budgetopfølgning 30. september 2018, hvor budgettet på området blev nedskrevet med kr. 1,6 millioner. Det bemærkes dog, at merudgifterne på lønninger på dette budgetområde, svarer til mindreforbruget på konto 6. Således balancerer lønudgifterne i Center for Børn og Forebyggelse samlet set.

B50 Kultur- og Fritidsudvalget

Kultur og Fritidsudvalget varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens kulturelle, kunstneriske og fritidsmæssige opgaver i henhold til Museumsloven, Musikloven, Teaterloven, Filmloven, Billedkunstloven, Ungdomsskoleloven, Folkeoplysningsloven m.fl.

Kultur og Fritidsudvalgets overordnede visioner og værdier er fastlagt i "Kulturpolitikken", som senest er revideret i 2018.

Kultur og Fritidsområdet administreres efter de holdninger og indsatsområder, der er beskrevet i Ishøj Kommunes "Kulturpolitik".

Bevillingsområde 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Tillægs- bevilling	Korr. budget	Afvigelse
B50.10 Kultur- og Fritid	53.525	54.661	-127	54.534	1.009
B50.80 Anlæg	3.906	5.300	0	5.300	1.394
Bevillingsområdet i alt	57.431	59.961	-127	59.834	2.403

Beretning:

Kulturaftalen for Hovedstadsregionen, hvor Ishøj har det politiske og administrative formandskab, arbejder fortsat med projekter under de tre indsatsområder. Kulturinstitutionerne i Ishøj Kommune deltager i flere af projekterne. Sekretariatet for kulturaftalen er placeret i Ishøj Kommune.

Ishøj Kulturpakke udvikles fortsat og udarbejdes i samarbejde med børneinstitutioner, skoler, brugerrepræsentanter og kursusudbydere. Ishøj Kulturpakke er implementeret i Ishøj Kulturskole.

Kultur og Fritidsudvalget bevilligede i 2017 midler fra udvalgets puljebeløb til pilotprojektet "Kulturpakker for ældre på plejecentre" til start i foråret 2018. Samarbejdsprojektet mellem kulturinstitutionerne og plejecentrene Torsbo og Kærbo har fokus på kultur til fremme af livskvalitet og sundhed hos ældre og personer med demens. Formålet er blandt andet at etablere nye fællesskaber og modvirke ensomhed.

For at styrke samarbejdet med Get2Sport, Torslunde Festival og Vestegnens Kulturinvesteringsråd er midler fra Copenhagen Art Run blevet omplaceret til områderne.

På sundhedsområdet arbejdes med gennemførelse af en række projekter med sundhedsaspekter og samarbejdsflader til foreningslivet fx Golf & Diabetes, Syng dig glad (lungekor), Parasport for børn og unge med særlige behov mv.

På folkeoplysningsområdet er der fortsat stor aktivitet. I 2018 er tilskudsreglerne revideret og byrådet har ved budgetvedtagelsen fordoblet elitepuljen, som sikrer bedre støtte til foreninger med eliteaktiviteter.

I 2018 er der for 10. gang afholdt den store fritidskonference for frivillige foreningsfolk med henblik på inspiration fra andre kommuners aktivitetstilbud blandt andet på foreningsområdet. Konferencen blev i år afholdt i Esbjerg.

Center for Kultur og Fritids lokalebookingsystem har fortsat været igennem en større udvikling med henblik på forbedring af funktionerne for lokalebooking og tilskudsansøgninger samt sagsbehandlingsgangene.

Ishøj Kommune har de sidste 11 år samarbejdet med DIF Get2Sport med det formål at styrke foreningslivet i at modtage nye medlemmer, fastholde nuværende medlemmer samt indgå i nye tiltag. I 2018 er samarbejdet udvidet, og det har resulteret i en 2-årig ansættelse af en Get2Sport koordinator, som arbejder intensivt med foreninger, som er tilknyttet Get2Sport samarbejdet.

B50.10 Kultur- og Fritid

I det nedenstående vises opfyldelse af de mål og resultatkrav, der var fastsat i budgettet på kultur- og fritidsområdet:

Bevillingsområdets målopfyldelse:

Mål:	Resultatkrav:	Målopfyldelse:
Ishøj Svømmehal	Der gennemføres tilpasning af aktivitetstilbuddene i Ishøj Svømmehal, således at besøgstallet er stigende i 2018	Fortsat udvikling i marketingsaktiviteterne og intensivering af salgsarbejdet.
Kulturmetropolen	Der påbegyndes en ny kulturaftale for Hovedstadsregionen Ishøj deltager i denne kulturaftale med samtlige kulturinstitutioner og Kultur og Fritidscentret.	Kulturium, Ishøj Ungdomsskole og Ishøj Kulturskole deltager i flere af projekterne under indsatsområderne.
Ishøj Kulturskole og Ishøj Ungdomsskole Udarbejdelse af nye grundlag for virksomheden i de to kulturinstitutioner.	Der skal udarbejdes en strategi for arbejdet i de to kulturinstitutioner, der sikrer at institutionerne indgår i den samlede strategi for børn og unge i Ishøj	Ishøj Ungdomsskole har i 2018 udarbejdet en ny ungdomsskoleplan, som i januar 2019 er godkendt i Ishøj Byråd. Ishøj Kulturskole har igangsat processen for udarbejdelse af nyt grundlag i starten af 2019.
Vestegnens Kulturuge	Udvikling af koncepter for afviklingen af kulturarrangementer på tværs af eksisterende kulturinstitutioner i medlemskommunerne i Vestegnens Kulturinvesteringsråd.	Fortsat udvikling af et samarbejde mellem kommunernes kulturinstitutioner med henblik på at udvikle nye publikumssegmenter og fælles aktiviteter. Samarbejdet fortsætter frem til og med 2021.
Udvikling af nyt fritidstilbud til unge	Etablering af nyt fritidstilbud pr. 1. august 2017 i Ishøj Kommune	Arbejdet er pågået gennem hele 2018. Evalueringsrapport er under udarbejdelse.

Regnskabsbemærkninger:

Netto mindreforbruget på B50.10 Kultur og Fritid på ca. 1 mio. kr. består af 4,8 mio.kr. i merudgifter og 5,8 mio.kr i merindtægter.

Ishøj Idræts- og Fritidscenter

Idræts- og Fritidscentret har et netto mindreforbrug på 0,13 mio. kr.

Bredkærgård

Bredkærgård går ud af 2018 med et netto mindreforbrug på 0,12 mio. kr.

Bredkærgård har været igennem en god udvikling de senere år. Der udvikles på Det Grønne Ishøj og Julestuen.

Flere børnehaver kommer på gården, og der er en fast indskoling fra april til midten af juni hvert år.

Der kommer mange flere brugere på gården, og man kan se en stigning af besøgende, også i weekender og helligdage.

Ishøj Svømmehal

Ishøj Svømmehal har i 2018 en nettomerudgift på 0,4 mio. kr. bestående af både en merudgift og en merindtægt.

Svømmehallen har et merforbrug på 0,9 mio. kr. som skyldes ekstra udgifter til både løn og drift.

Der har været personalemæssige udfordringer med både afskedigelser, som har kostet i opsigelsesperioden, og sygdom, som har resulteret i flere vikartimer end forventet. Dertil kommer en ekstra lønudgift til en fysioterapeut i to måneder, i forbindelse med at dennes overflytning fra Center for Kultur og Fritid til Svømmehallen.

Svømmehallen har haft nogle ekstra udgifter til udskiftning af billetsystem og adgangskontrolsystem. Systemet er ikke færdigudviklet, der kræves investeringer i de følgende år. Foreløbig udgift er 0,2 mio. kr.

På trods af flere lukninger pga. tekniske nedbrud har Svømmehallen en merindtægt på 0,5 mio. kr., som måske kan tilskrives marketingsaktiviteterne og den meget varme sommer.

Ishøj Kultur Cafe

(fra 1. januar 2019: KULTURIUM Musikteater)

Ishøj Kulturcafé går ud af 2018 med et lille overskud på ca. 20.000 kr.

Med den nye organisationsstruktur og sammenlægningen med Ishøj Bibliotek har det været den nye ledelses opgave at kulturcaféens forbrug skal bringes i overensstemmelse med budgettet. Der er gjort en del tiltag på driftsstedet for at minimere forbrug og øge indtjening både de forgangne år og i 2018. Det er bl.a. lykkedes at lave en ny aftale ift. feriebilletter, som for første gang betyder at der reelt er en indtjening på feriebilletterne. Der arbejdes også med udvikling af biograftilbuddet. Derudover er der arbejdet meget intenst med vagtplanlægningen og udgifterne til trykningen af kulturen i Ishøjs samlede publikation er flyttet til kultur- og fritids samlede budget.

Aktivitetmæssigt har Ishøj Kultur Café opretholdt samme aktivitetsniveau som de forgangne år, dvs. over 200 arrangementer og aktiviteter på årsplan, samt biografdrift.

Ishøj Bibliotek

(Fra 1. januar 2019: KULTURIUM Bibliotek)

Ishøj Bibliotek går ud af 2018 med et lille merforbrug på ca. 28.000 kr., beløbet kan bl.a. forklares med at biblioteket har afholdt forholdsvis flere af de fælles udgifter for hele driftsstedet. Ligesom en række forventede projektindtægter af mindre størrelse ikke indgik.

I 2018 har biblioteket fortsat arbejdet med nyindretningen og tilpasningen af biblioteket til borgernes ønsker og behov anno 2018. Der blev bl.a. indrettet et nyt godt computerområde til børn og unge, samt indrettet flere siddepladser til børn og familier. Brugerne har taget rigtig godt i mod de nye faciliteter.

Biblioteket har fortsat prioriteret en aktiv og inddragende arrangementsprofil, hvor mange forskellige formidlingsaktiviteter har fundet sted, bl.a. blev sommerbogen 2018 igen en stor succes, ligesom rigtig mange af Salonens arrangementer har været udsolgte.

Ishøj Kulturskole

I forbindelse med lederskiftet i 2017 blev der igangsat en række forskellige indsatsområder, der er blevet arbejdet videre med i 2018.

Arbejdet med at effektivisere og professionalisere de administrative arbejdsgange i kulturskolen, var i slutningen af 2018 næsten afsluttet. Det vil dog fortsat være et område, der har bevågenhed for at sikre den bedst mulige udnyttelse af ressourcerne.

"Ishøj Synger" der startede op i 2017 - et tilbud til Ishøjs borgere, hvor de en gang om måneden kan mødes til et uforpligtende fællesskab med sangen som omdrejningspunkt, virker som om det nu har funderet sig i bevidstheden hos borgerne. Der er ca. 100 besøgende hver gang.

Samarbejdet med Kulturmetropolen om projektet "Urban Girls" der bl.a. har til formål at øge antallet af piger og kvinder i den danske musikbranche inden for hip/hop, produktion og kommerciel sangskrivning, er planlagt og vil løbe af stablen i foråret 2019 med primærbasis i Ishøj. Ishøj Ungdomsskole er også en del af dette projekt.

Ishøj Ungdomsskole

Ungdomsskolen har et netto mindreforbrug på 0,3 mio. kr. bestående af en merudgift på 0,15 mio. kr. og en merindtægt på 0,13 mio. kr.

Ny Ungdomsskoleplan

Ungdomsskolen og bestyrelsen har i løbet af 2018 udarbejdet en ny ungdomsskoleplan, som blev vedtaget i Byrådet primo 2019.

Ungdomsskoleplanen er det lovbestemte styringsgrundlag for den kommunale ungdomsskolevirksomhed og den politiske kontrakt for ungdomsskolens mangeartede aktiviteter på ungeområdet er hermed bragt up to date.

Ungdomsskoleplanen indeholder, som noget centralt, grundpillerne i vores styringssæt, som er Vision, Værdier, Mission, Organisationsplan og porteføljer samt Strategi.

Ungdomsskoleplanen suppleres af Ungdomsskolens Udviklingsplan, som beskriver organisationens planlagte udvikling i det kommende år - denne revideres og godkendes af Ungdomsskolebestyrelsen en gang årligt.

B50.80 Anlæg

Der er i 2018 et mindreforbrug på anlæg under Kultur og Fritid på 1,4 mio. kr.

Anlægsprojektet om udvidelse af Ishøj IF's klubhus er udført i 2018. Klubhuset blev indviet den 26. september 2018 til glæde for klubbens mange medlemmer. Projektet har kostet 2,5 mio.kr.

Ishøj Cricket Club fik som led i vedtagelsen af budget 2018 udvidet deres crickethytte med en overdækket terrasse/pavillon, som har kostet 0,14 mio. kr.

Vandkulturbåden "Havfruen", som blandt andet bruges til vinterbadning er blevet renoveret med henblik på vedligeholdelse af bund. Vandkulturbåden skulle efter 10 år ved det lovpligtige eftersyn have udskiftet anoder på skrånets bund. Der er yderligere foretaget reparation på træværket på dækkene. Projektet har kostet 0,5 mio. kr.

Oprindeligt var der på anlægsbudgettet for 2018 afsat et rådighedsbeløb på 1,5 mio.kr. til udskiftning/renovering af kunstgræsbane i Ishøj Idræts & Fritidscenter. Anlægsprojektet har imidlertid måttet udskydes til 2019 på grund af behov for tilknytning af ekstern rådgiver i forbindelse med indførelsen af nye miljøkrav til renovering og anlæg af kunstgræsbaner.

Ishøj Byråd har på baggrund af udskydningen vedtaget, at projektet sammen med anlægsprojektet om etablering af ny kunstgræsbane i 2020 er samles i 2019.

B60 Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalgets overordnede vision er, at alle borgere i Ishøj Kommune får de samme muligheder for at leve en normal tilværelse. Udgangspunktet er, at den enkelte borger har ansvaret for sit eget liv. Kommunens sociale indsats skal derfor fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv under hensyn til den enkeltes behov og i samarbejde med denne.

Social- og Sundhedsudvalget varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens sociale- og sundhedsmæssige opgaver efter bl.a. "Serviceloven", "Sundhedsloven", "Retssikkerhedsloven", "Forvaltningsloven" og "Lov om Pension". Herudover har udvalget samarbejde med Vallensbæk Kommune om opgaver inden for "lov om aktiv socialpolitik" og "Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats".

Social- og Sundhedsudvalgets arbejde tager afsæt i flere politikker, der er vedtaget af Ishøj Kommunes byråd. I politikkerne fremgår Ishøj Kommunes ambitioner og værdier for arbejdet med social- og sundhedsområdet. Det drejer sig bl.a. om "Sundhedspolitik for Ishøj Kommune", "Handicappolitik for Ishøj Kommune", "Seniorpolitik", "Ishøjs Frivillighedspolitik", "Ishøj Kommunes Psykiatriplan", "Medborgerpolitik for Ishøj Kommune" og "Rusmiddelpolitik for Ishøj og Vallensbæk Kommuner".

En rød tråd i disse politikker er, at kommunen tager udgangspunkt i borgerens individuelle livssituation og støtter op om borgernes evner og kompetencer. Dette gøres i et samarbejde med borgeren som en ligeværdig part, med henblik på at styrke borgerens mulighed for at håndtere eget liv. Det kommer blandt andet til udtryk i følgende ambitioner fra ovennævnte politikker:

- Borgere med handicap udgør en ressource. Derfor ydes hjælp til selvhjælp, så den enkelte så vidt muligt kan tage vare på eget liv og deltage aktivt i samfundslivet.
- Der er fokus på, hvordan kommunen kan styrke borgernes mulighed for et sundt og godt liv.
- Kommunens indsats over for borgere med et misbrug er at rådgive og motivere borgere til at tro på, at det er muligt at ændre på egen livssituation.
- Seniorer skal have muligheden for at handle og bestemme over sit eget liv. Derfor yder kommunen hjælp til selvhjælp.

Den sociale indsats skal ydes under hensyntagen til de økonomiske konsekvenser. En systematisk vurdering af igangsatte indsatser skal bidrage til at vælge det, der virker, frem for det, hvor effekten er usikker. Indsatser på tværs af flere administrative enheder skal koordineres.

Udover at løse aktuelle behov skal kommunen tænke langsigtet og forebygge, at problemer opstår eller forværres.

Center for Voksne og Velfærd & Sundhed og Analyse refererer til udvalget:

Udvalgets bevillingsområder:

Bevillingsområde 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Tillægs- bevilling	Korr. budget	Afvigelse
B60.10 Det specialiserede område	110.467	111.099	6.311	117.410	6.943
B60.20 Overførselsudgifter	237.819	247.806	-5.525	242.281	4.462
B60.30 Sundheds- og ældreområdet	290.341	274.257	8.882	283.139	-7.202
B60.80 Anlæg	1.639	1.500	250	1.750	110
B60.90 Finansiering	-437	55	0	55	492
Bevillingsområde i alt	639.830	634.718	9.918	644.636	4.806

B60.10 Det specialiserede område**Beretning:**

I det nedenstående vises opfyldelse af de mål og resultatkrav, der var fastsat i budgettet på det specialiserede område:

Bevillingsområdets målopfyldelse:

Mål:	Resultatkrav:	Målopfyldelse:
Velfungerende hjemløseboliger	Alle 6 hjemløseboliger skal have Ishøjborgere, som for nuværende eller tidligere har haft omfattende sociale, og boligsociale problemstillinger, og hvor andre tiltag har været afprøvet, uden effekt. Desuden skal der etableres et velfungerende miljø omkring hjemløseboligerne, herunder skabe en bæredygtig sameksistens mellem hjemløseboligerne og de omkringliggende tilbud og nabolag.	Ultimo februar 2019 bor der Ishøjborgere i 5 ud af de 6 boliger. Alle borgerne er omfattet af målgruppen. Det er forventeligt, at den sidste bolig inden for 1 til 2 måneder vil blive beboet af endnu en Ishøjborger. Status på etablering af miljø og kendskab til nabolaget og de omkringliggende tilbud er, at der er blevet etableret kontakt med naboer, institutioner og skoler, der befinder sig i nabolaget. Dette mhp. at understøtte samarbejde og kendskab. Det har været med til at forbygge evt. gener og undren. Der har da heller ikke været uro eller klager fra nabolaget. I perioden indtil nu, er det lykkedes i samarbejde med borgerne, at opstarte forskellige tilbud, som f.eks. svømning og træning i træningscenter. En borger benytter "Det gule hus". Derudover er der fælles morgenmad hver tirsdag. Herfra udspringer tiltag til etablering netværk på tværs af borgerne og en inddragende indsats til at bruge lokalsamfundet.
Implementering af gruppevejledning	At gruppevejledning bliver implementeret, som en fast del af § 85 støtten for borgere i egen bolig med psykiske og fysiske handicap.	Gruppevejledning er fuldt integreret og en fast del af § 85. Eksempler på gruppevejledning er Mindfulness, gruppevejledning i Netværket (Handicap) hver morgen, Gruppevejledning i det Neuro-rehabiliterende team, Gruppevejledning i team Unge, gruppevejledning omkring transport samt andre ad-hoc gruppevejledninger, som har et fælles pædagogisk læringsrum.

Regnskabsbemærkninger:

I 2018 er der givet tillægsbevillinger for i alt 6,3 mio. kr. Tillægsbevillingerne er sammensat af en videreførsel af overskud på Kløverengen på 4,3 mio.kr. samt afsat budget til hjemløseboliger og akutbolig. Der er ligeledes politisk afsat 0,6 mio. til projekt Sundhestjek. Herudover er der videreført 0,4 mio. kr. fra regnskab 2017 til budget 2018 på hjemmevejledningsområdet.

Herudover har der været et mindreforbrug på ca. 0,6 mio.kr. i regnskab 2018. Dette skyldes primært en væsentlig højere refusion end forventet på særligt dyre enkeltsager i 2018. Generelt bør særlig dyre enkeltsager ses under et, da teknikken i opgørelsesmetoden betyder, at der for den enkelte borger kan være udgifter på flere områder, mens refusionen alene konteres på det område, som har den største udgift på borgeren.

Set under et er der en merindtægt på 0,9 mio. på særligt dyre enkeltsager fordelt på B60. Når forventningen om refusion på dyre enkeltsager beregnes i forbindelse med budgetlægning og opfølgning, kan der kun kalkuleres med de sager, der i sig selv udmønter refusion. Når refusionsopgørelsen beregnes ved regnskabsafslutningen samles alle data på de enkelte personer, og det kan hænde, at mindre beløb på forskellige områder samlet set gør, at der alligevel kan

hjemtages refusion på udgifterne til borgere. I 2018 har der været refusion på nye sager vedrørende den specialiserede rehabilitering, men de var indregnet.

B60.20 Overførselsudgifter

Regnskabsbemærkninger:

I løbet af 2018 er det oprindelige budget reduceret med 5,5 mio. kr. Dette skyldes primært, at kontanthjælpsområdet er nedjusteret med 9,2 mio. kr. idet at antallet af kontanthjælpsmodtagere er reduceret fra 527 (dec. 2017) til 452 modtagere (dec. 2018). Faldet i antallet af kontanthjælpsmodtagere har ligeledes medført, at det oprindelige budget til boligstøtte er nedjusteret med 2,2 mio. kr.

Modsat har der været en stigning på 18 borgere på sygedagpenge i løbet af 2018, hvilket har medført en opjustering af budgettet på 1,6 mio. kr. Endelig er budgettet hævet til førtidspension med 4,2 mio. kr. for at dække tilgangen af nye borgere på førtidspension, hvor refusionen kun er på 20 %.

Regnskabet i forhold til det korrigerede budget viser et mindreforbrug på 4,462 mio. kr. Dette skyldes, at kontanthjælpsområdet og sygedagpenge blev ca. 4,5 mio. kr. lavere end det korrigerede budget, som blev fastsat af Jobcenter Vallensbæk ved budgetopfølgning september. Udgifterne til Integrationsydelsen blev ligeledes under det afsatte budget (0,5 mio.), mens der tilsvarende var et merforbrug til førtidspension (0,7 mio.) og vederlagsfri fysioterapi (0,3 mio.)

B60.30 Sundheds- og ældreområdet

Beretning:

I det nedenstående vises opfyldelse af de mål og resultatkrav, der var fastsat i budgettet på Sundheds- og ældreområdet:

Bevillingsrådets målopfyldelse:

Mål	Resultatkrav	Målopfyldelse
B60.30 Sundheds- og ældreområdet		
Færre kronikere og livsstilssyge borgere.	Administrationen har besluttet, at opprioritere tre sundhedsmæssige indsatsområder, med det formål at forbedre sundhedstilstanden for kommunens borgere. Det drejer sig om rygning, diabetes 2 (herunder usund kost, overvægt og fysisk inaktivitet) samt mental sundhed.	Administrationen arbejder med, hvordan vi kan implementere Røgfri Kommune (røgfri arbejdstid, røgfri skoletid og røgfrie udearealer /kommunale matrikler) med ikrafttrædelse pr. 01.08.2019. Resultatet viser sig dog på længere sigt end et år. Der arbejdes på tværs af hele organisationen med, hvordan vi kan skabe mere sundhed, og dermed også færre kronikere og livsstilssyge borgere. Det har ikke været muligt at opstarte alle tre fokusområder på én gang, så de to næste fokusområder forventes at igangsættes i løbet af foråret 2019.
Flere syge og udsatte borgere mestre eget liv, herunder børn og unge med psykiske udfordringer.	Ishøj Kommune styrker den enkelte borgers mulighed for at tage vare på egen sundhed og mestre sit liv på trods af sygdom eller en svær livssituation.	Vejledningsteamet giver socialpædagogisk støtte til borgere med psykiske udfordringer, hvor der er fokus på sundhed og håndtering af eget liv på trods af udfordringer. Projekt Sundhedstjek er også en del af denne strategi.
Øget sundhed for udsatte grupper.	Ishøj Kommune arbejder for et stærkt borgernært kommunalt sundhedsvæsen, der imødekommer	I Handicap og Psykiatri på voksenområdet er projekt Sundhedstjek forankret. Formålet med et

	den stigende efterspørgsel på sundhedsydelser.	<p>sundhedstjek er at sikre, at borgerne rent faktisk kommer til lægen gennem et tværsektorielt samarbejde mellem det socialfaglige og sundhedsfaglige felt, således at sygdomme bliver opdaget i tide, samt at eventuelle forebyggende foranstaltninger kan iværksættes.</p> <p>Konkret er projektet berammet for 2 år, august 2018 til august 2020. Dels ligger den konkrete opgave i at støtte borgerne i at komme til tandlæge og egen læge 2 gange i perioden. Herimellem vil borgerne få tilbudt forskellige tilbud, som kan understøtte de udfordringer de har i forhold til sundhed. Konkret har vi valgt to pædagoger i vores team, som er tovholdere på processen i samarbejde med borgerne, de øvrige medarbejdere og samarbejdspartnere. Medio 2019 vil første evaluering finde sted.</p>
Ud fra et rehabiliterende sigte at understøtte borgerens behov for hjælp efter § 83 i serviceloven samt gældende kvalitetsstandarder.	Borgere som p.g.a. nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer skal tilbydes personlig hjælp og pleje, hjælp og støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og madservice.	Der er et løbende tæt samarbejde mellem visitationen til personlig hjælp og pleje og myndighedsfunktionen der visiterer til ydelser.
At understøtte ældre borgers mulighed for at have en passende bolig i forhold til den enkeltes fysiske formåen.	Ældreboliger skal tilbydes til ældre og personer med handicap, der har særligt behov for sådanne boliger.	At ældre borgere får tilbudt ældrebolig hurtigst muligt efter behovet er opstået. Der er for tiden en forholdsvis lang interesseliste.
At understøtte pårørendes mulighed for at passe nærtstående terminale familiemedlemmer.		De pårørende får bevilget plejeorlov med udbetaling af plejeorlovsydelse indtil deres pårørende afgår ved døden.
At understøtte borgerens muligheder for ved hjælp af diverse hjælpemidler og boligindretning at være selvhjulpne med reference til gældende kvalitetsstandarder.	Der ydes støtte til merudgifter, hjælpemidler, forbrugsgoder, bil, hjælp til indretning af bolig og ledsagerordning for personer med varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	At borgerne får bevilget hjælpemidler efter en konkret individuel vurdering efter behov og opfyldelse af servicelovens krav.
At stimulere til et aktivt seniorliv gennem aktiviteter med socialt og netværksskabende sigte.	Fastholdelse af et aktivt liv blandt ældre borgere forebygger bl.a. ensomhed.	Gennem viden om frivillige tiltag i Ishøj lokalområde guider vi borgere, frivillige og ansatte, sådan at ældre, der har brug for nye relationer og fællesskaber, får viden om de mange tiltag i Ishøj Kommune. Tiltag som fx spisecafeer for ældre, Seniorvenner og cykling uden alder er med til at skabe livskvalitet for ældre, der ellers lever alene og mangler samvær med andre mennesker. Dette gælder også på demensområdet, hvor det at have netværk bliver altoverskyggende vigtigt, når både demensramte og pårørende skal vedblive med at leve meningsfulde liv.

At give borgeren mulighed for i videst muligt omfang selv at varetage egne opgaver.	Hjælper borgeren til at klare sig længere i eget hjem og højne livskvaliteten.	I Projekt "Den Gode Hverdag" arbejdes med rehabiliteringsforløb til borgere henvist til praktisk eller personlig hjælp. 88 % af borgerne (12 borgere), der har været igennem et rehabiliteringsforløb, vurderede deres livskvalitet højere efter forløbet. 57 % af borgerne (22 borgere), der har været igennem udredning og rehabiliteringsforløb, havde ikke behov for hjælp fra hjemmeplejen efter forløbet.
---	--	---

Regnskabsbemærkninger:

Der har samlet været en tillægsbevilling på Bevillingsområde B60.30 Sundheds- og ældreområdet på 8,9 mio. Dette skyldes dels tilførelse af 3 mio. fra puljer, fx Den gode hverdag og tidlig opsporing og forebyggelse. Herudover er der tilført 2,2 mio. til BPA ordningen (Borgerstyret personlig assistance), idet der generelt har været dyrere sager.

Derudover har der været udgifter til midtvejsregulering af den kommunale medfinansiering af sygehusvæsenet på 4,6 mio. svarende til mindreforbruget i 2017. Samtidig er det givet tillægsbevillinger til at dække forløb med specialiserede rehabilitering, som der ikke var afsat budget til (ca. 2,4 mio.). Der har modsvarende været enkelte negative tillægsbevillinger blandt andet er budget til sundhedsuddannelser reduceret med 0,8 mio. kr. Der har også været en reduktion af budgettet til de private leverandører på 1,5 mio.

Endelig har der været merforbrug på kommunal medfinansiering på (1,1 mio.), som skyldes en yderligere efterregulering på 1,2 mio. fra 2017, som ikke var indeholdt i det beløb, der var meldt ud ekstraordinært. Dette blev først klart efter september opfølgningen.

Merforbruget på 7,2 mio. skyldes ligeledes primært et merforbrug i hjemmeplejen.

I hjemmeplejen har der været et merforbrug på ca. 2,8 mio. i 2018. Heraf vedrører 0,6 mio. forsinkede dagpengerefusioner mv. Merforbruget skyldes, at området tidligere har været dækket ind af tilførte midler, efterregulering af puljemidler til klippekortsordningen samt et merforbrug på timelønnede medarbejdere, vikarer samt overarbejde i forbindelse med CURA.

Herudover har der været et merforbrug på hjælpemiddelområdet på 1,9 mio. kr. Det har ikke været muligt at sænke udgiftsniveauet på dette område i forhold til 2017.

Det har ikke været muligt at sælge 20 plejehjemspladser til udenbysborgere. Samtidig har der været et stort pres på egne borgere, som har haft brug for en plejehjemsplads. Den manglende indtægt udgør 1,5 mio. kr. Budgettet ligger ikke indenfor de to plejecentre, da de ikke har indflydelse på, om det er en Ishøjborger eller udenbysborger, der besætter pladsen. De manglende indtægter var først synlige sidst på året, hvor indtægterne faldt væsentligt.

På hjemmehjælp til udenbysborgere har der ligeledes været manglende indtægter, idet der har været tekniske udfordringer med at opkræve mellemkommunal refusion i 2. kvartal. Den manglende mellemkommunale refusion vil i stedet blive opkrævet i 1. kvartal 2019, svarende til ca. 1,3 mio. kr.

På dyre enkeltsager er der en mindreindtægt på 1,2 mio. kr., men det skal ses i sammenhæng med refusionerne på de andre bevillinger, hvor der samlet er en merindtægt, jf. forklaring under B60.10

Ligeledes er der et merforbrug til specialiserede rehabilitering med tilgang af nye sager (0,85 mio.), men også her skal refusionen på dyre enkeltsager modregnes under B60.10. Ledsagerordningen efter § 97 og 98 viser et merforbrug på (0,7 mio.).

Modsat har der på B60.30 været et teknisk mindreforbrug i forbindelse med, at investeringspuljeprojekter "Den gode hverdag" og "Tidlig opsporing" er udsat til 2019 (2,7 mio.).

B60.80 Anlæg**Regnskabsbemærkninger:**

Der var en tillægsbevilling på 0,3 mio. kr. til udgifter til hjemløseboliger, udearealer. Disse midler er dog ikke brugt fuldt ud i 2018. Der er et mindre forbrug på 0,11 mio. kr.

B60.90 Finansiering**Regnskabsbemærkninger:**

Der er en samlet merindtægt på 0,5 mio. kr. skyldes primært beboerindskudslån.